

GŁOS ROBOTNICZY

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V)

LÓDŹ, SOBOTA 17 GRUDNIA 1949 ROKU.

Nr 346 (1270)

Przed 70-leciem urodzin Generalissimusa Józefa Stalina

Hołd setek milionów ludzi walczących w obronie pokoju

Z CZTERY DNI narody świata, cała postępowo, miłująca pokój ludzkość obchodzić będzie 70-lecie urodzin Wielkiego Wodza obozu postępu i pokoju — Generalissimusa Józefa Stalina. Z całego świata płyną do Moskwy podarki dla Dostojnego Solennizanta. W setkach tysięcy listów, skierowanych do Józefa Stalina, znajdujemy wyrazy hołdu, czci, uwielbienia i gorącej miłości, płynące z serc setek milionów ludzi, — których łączy wspólna sprawa obrony pokoju.

Oto co przynoszą ostatnie depezy:

Związek Radziecki

Przygotowania do uroczystości 70-lecia urodzin Józefa Stalina nabierają w Związku Radzieckim coraz szerszego rozmachu.

Ludzie radzieccy wyrażają swą bezgraniczną miłość do Wielkiego Wodza mas pracujących całego świata wspaniałymi wyczynami na froncie współzawodnictwa socjalistycznego, nowymi zwycięstwami przemysłu, transportu i rolnictwa. Ze wszystkich zakątków ZSRR płyną do Moskwy podarki, wyrażające najgłębsze i najserdeczniejsze uczucia 200-milionowego narodu radzieckiego do Wielkiego Stalina.

Pisarze, poeci i muzycy radzieccy, składają w swych utworach hołd genialnemu Nauczycielowi i Wodzo wi. Do Moskwy zaczynają przybywać delegacje mas pracujących wszystkich Republiki Związkowych. Do stolicy radzieckiej przybywają również delegacje z krajów demokracji ludowej.

Na Czerwonym Placu rosła rusztowka, na których wkrótce rozjarzy się czerwienią sztandarów i transparentów, sławiących Wielkiego Kontynuatora dzieł Lenina. Ludzie radzieccy słuchają klasyków marksizmu — leninizmu i zyciorozumu Wielkiego Stalina. W całym kraju na setkach akademii i zebrani mas pracujących ZSRR omawiają życie i działalność Stalina. W prasie radzieckiej pojawiają się artykuły czołowych publicystów, uczonych, przedowników pracy, poświęcone olbrzymim zasługom Stalina w rozwoju państwa socjalistycznego.

W Baku, gdzie Józef Stalin w ciągu 3-letniego kierowania rewolucyjną walką bolszewików, rozpoczęła się jubileuszowa sesja azerbejdżańskiej III Instytutu Marksa—Engelsa—Lenina.

Włochy

Z całego kraju napływają w dalszym ciągu wiadomości o setkach po

ZNP protestuje

przeciw haniebnej polityce rządu francuskiego
WARSZAWA (PAP). — Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego wystosował energiczny protest do francuskiego Ministerstwa Oświaty, w którym piętnuje politykę dyskryminacji, stosowaną przez rząd francuski wobec polskich demokratycznych działaczy oświatowych we Francji.

Francuscy deputowani domagają się od rządu uznania Chin Ludowych

PARYŻ (PAP). — W czasie obrad Komisji Spraw Zagranicznych Zgromadzenia Narodowego, deputowana komunistyczna Madeleine Braun wypowiedziała się za natychmiastowym urzuceniem rządu Chin Ludowych przez rząd francuski. Po ożywionej dyskusji Komisja postanowiła umieścić tę sprawę na pierwszym punkcie porządku dziennego swych obrad, które mają się rozpocząć w połowie przyszłego tygodnia.

KOMUNIKAT

Z okazji 70-tych rocznicy urodzin Wielkiego Wodza całej postępowej ludzkości, niestrudzonego bojownika o pokój i wolność narodów GENERALISSIMUSA JOZEFJA STALINA odbędzie się w dniu 18 grudnia 1949 r. o godz. 10-tej w sali kina „WISLA” — odczyt ob. dr LEONA SCHAFFA n. t. „KONSTYTUCJA STALINOWSKA”. Po odczytzie zostanie wyświetlony film „ZYCIE DLA NARODU”. Wstęp za zaproszeniami.
Podstawowa Organizacja Partyjna PZPR Sądowników w Łodzi
Podstawowa Organizacja Partyjna PZPR Adwokatów w Łodzi.
Związek Zawodowy Pracowników Sądowych i Prokuratorów oraz Łódzki Oddział Zrzeszenia Prawników—Demokratów.

pochodząca z krajoznawcy „Francja”, którego załoga nie chciała walczyć przeciwko młodej Republice Radzieckiej.

Węgry

Współzawodnictwo ku czci 70-lecia urodzin Wielkiego Stalina ogarnęło milionowe rzesze węgierskich mas pracujących. Do walki o przedterminowe wykonanie 3-letniego planu gospodarczego na dzień 21 grudnia włączyły się tysiące robotników, inżynierów i techników.

Ponad 2000 górników węgierskich zaciągnęło „Warty Stalinowskie”, zwiększając znacznie wydajność pracy.

Dania

W dzień wielkiego jubileuszu — 21 grudnia Komunistyczna Partia Danii organizuje w Kopenhadze uroczystą akademię, poświęconą Józefowi Stalinowi.

Referat o życiu i działalności Stalina wygłosi przewodniczący Partii Axel Larsen.

Holandia

Z wielkim entuzjazmem przygotowują się do obchodu 70-lecia urodzin Stalina masy pracujące Holandii.

W Amsterdamie otwarta została wystawa darów dla Wielkiego Wodza narodów.

Korea

We wszystkich miastach i wsiach ludowo — demokratycznej Republiki Koreańskiej odbywają się zgromadzenia i akademie, poświęcone życiu i działalności Józefa Stalina.

W wielu miastach otwarto wystawy, poświęcone Wielkiemu Solennizantowi.

Austria

Masy pracujące Austrii aktywnie przygotowują się do obchodu 70-lecia urodzin Wielkiego Stalina.

Prasa postępowo publikuje dziesiątki listów, które wyrażają gorącą miłość do Wodza całej postępowej ludzkości.

W kilku dzielnicach Wiednia odbyły się już uroczyste akademie, poświęcone 70-leciu urodzin Stalina.

Tak uczy Stalin:

„Siła bolszewików, siła komunistów polega na tym, że umieją otaczać naszą partię wielomilionowym aktywnym bezpartyjnym. My, bolszewicy, nie osiągnęlibyśmy tych sukcesów, które mamy teraz, gdybyśmy nie umieli zdobyć dla partii zaufania milionów bezpartyjnych robotników i chłopów. A czego trzeba do tego? Trzeba, żeby partyjniacy nie odgradzali się od bezpartyjnych, żeby partyjniacy nie zasklepiali się w samej skorupie partyjnej, żeby nie chępli się swoją partyjnością, lecz przysłuchiwali się głosowi bezpartyjnych, żeby nie tylko uczyli bezpartyjnych, ale sami uczyli się od nich.”

(Zagadnienia Leninizmu — str. 390)

Po błyskawicznym marszu

Chińskie wojska ludowe na granicy Vietnamu

PEKIN (PAP). Agencja Nowych Chin donosi o zajęciu przez wojska ludowe miasta Czen-Nan-Kwan, leżące na granicy Vietnamu. Miasto to zostało wyzwolone przez kolumnę wojskową, która przeszła w błyskawicznym

marszu z zachodniej części prowincji Kwantung. Kolumna ta przebyła w ciągu ostatnich 3 dni 150 km. W czasie walk w pobliżu granicy Vietnamu wojska ludowe rozbiły 33 dywizję kuomintangowską.

Symbol czci i miłości dla Wielkiego Stalina

Pociąg z darami polskiego świata pracy — odszedł wczoraj z Warszawy do Moskwy

WARSZAWA (PAP). Dnia 16 bm. odszedł z Warszawy pociąg z darami społeczeństwa polskiego dla Generalissimusa Józefa Stalina.

Ludność stolicy udekorowała 11-wagonowy pociąg czerwienią, na której widniały hasła, wyrażające uczucia narodu polskiego dla genialnego Wodza mas pracujących świata.

„Niech żyje Wódz i Nauczyciel mas pracujących świata — Józef Stalin!”, „Niech żyje Józef Stalin — wielki Przyjaciel Polski!”, „Niech żyje Wódz światła i socjalizmu — Wielki Stalin!” — głosili hasła.

Parowóz ozdobiony był wielkim portretem Stalina pędzla znanego malarza polskiego Koscielnika.

Na Dworcu Gdańskim tłumnie zebrali się delegacje wszystkich zakładów pracy Warszawy. Raz po raz rozlegały się okrzyki: „Niech żyje Wielki Stalin!”, „Niech żyje Prezydent Bierut!”

„Pociąg z darami polskich robotników, chłopów i inteligentów jest symbolem naszej głębokiej czci i miłości dla Wielkiego Stalina, dla Tego, którego imię jest nierozdzielnie związane z naszą wolnością, dla Tego, który przewodził obozowi postępu, pokoju i socjalizmu, dla Tego, którego imię wyraża triumf socjalizmu” — powiedział wśród burzy oklasków zebranych wiceprzewodniczący Centralnej Rady Zw. Zaw. — tow. Burski.

W imieniu robotników, zorganizowanych w Związkach Zawodowych — kończy wiceprzewodniczący CRZZ tow. Burski — w imieniu całego społeczeństwa pracującego, przesyłam wraz z darami najgor-

sze uczucia miłości i płomienne życzenia Towarzyszowi Stalinowi.

Długo rozlega się potężny śpiew hymnu proletariackiego — „Miedzynarodówki”.

Do Moskwy udali się również robotnicy polscy, którzy pakowali i ładowali dary. Ambicją robotników jest, aby dary dla Józefa Stalina doszły w najlepszym porządku.

Na pociąg, wiozący dary, w Elblągu czeka lokomotywa — dar narodu polskiego dla Józefa Stalina. Lokomotywa została wykonana przez załogę zakładów przemysłu metalowego im. Józefa Stalina.

Załoga PZPW Nr. 2 odpowiada

na apel kopalni im. Stalina

Na zew załogi kopalni w Sosnowcu, która otrzymała niedawno zaszczytną nazwę im. Józefa Stalina odpowiadają robotnicy Czerwonej Łodzi.

Dla godnego uczczenia 70 rocznicy urodzin Towarzysza Józefa Stalina robotnicy „Węglanej Dwójki” zobowiązali się wykonać dodatkowo w dniu 20 grudnia dzienny plan produkcji w 120 procentach.

Przebieg akademii młodzieży polskiej w Warszawie z okazji 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Stalina na str. 2.

Młodzież łódzka — Wodzowi światowego proletariatu

List studentów U. Ł. do Towarzysza Stalina

Studentki ZAMP-owcy II roku Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Łódzkiego wystosowali do Generalissimusa Józefa Stalina list następującej treści:

„My, studentki II roku Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Łódzkiego, zebrani dnia 15 grudnia na zebraniu 29 Kola ZAMP, w związku ze zbliżającą się doniosła chwila — 70-lecia Twoich urodzin, — pragniemy Ci, Towarzyszu Stalinie, złożyć nasze najserdeczniejsze życzenia, wyrazy hołdu i czci dla Twojej wielkiego dzieła w budowie Socjalizmu i dla Twojej niezłomnej walki o pokój.

Zobowiązujemy się, że w na-

szej codziennej pracy i nauce będziemy dążyć do wytkniętego przez Ciebie celu, prowadzącego wszystkie narody do trwałego pokoju, wolności i dobrobytu.

Zobowiązujemy się dokończyć najcięższych starań i wyżyć wszystkie swe siły, by zyskać dobre wyniki w nauce, a tym samym jak najszybciej przylgnąć się do szeregów budowniczych socjalizmu w Polsce.

Zobowiązujemy się wziąć czynny udział w akcji zwalczania analfabetyzmu, w ramach przeprowadzanej u nas obecnie rozległej akcji.

Przyrzekamy Ci, Towarzyszu, iż zacieśniając więzy ze Związ-

kiem Radzieckim, krajem zwycięskiego socjalizmu, i czerpiąc z bogactw doświadczeń Komsomolu, będziemy łączyć się ze wszystkimi studentami świata w ich walce o niezawisłość narodową, o prawo wszystkich do nauki i o jej postępową treść w ich walce o pokój.

Zyczymy Ci, Towarzyszu Stalinie, Wodzu światowego proletariatu, abyś jak najdłużej przewodził postępowej ludzkości w jej walce z ciemnymi siłami ginącego kapitalizmu.

STUDENCI 29 KOLA ZAMP

II r. medycyny.

Nikczemna działalność przedstawicieli dyplomatycznych placówek francuskich w Polsce

Oskarżony Bukisow ujawnia szpiegowskie machinacje francuskich reakcjonistów

WROCLAW (PAP). — Pierwszy dzień procesu agentów wywiadu francuskiego przed Rejonowym Sądem Wojskowym we Wrocławiu, w pełni zeznania oskarżonego — Bazylego Bukisowa, który ujawnił machinę szerokiej sieci wywiadu francuskiego w Polsce, kierowanego przez etatowych urzędników francuskiej służby dyplomatycznej i konsularnej. Ujawnione zostały powiązania wywiadów brytyjskiego i francuskiego na terenie Polski. Stwierdzono także, że dla lepszego maskowania się, zastępca attaché wojskowego ambasady francuskiej w Warszawie używał w stosunkach ze swymi agentami szpiegowskimi fałszywego nazwiska.

Na sali sądowej obecny jest ofi-

jalny obserwator z ramienia rządu Republiki Francuskiej, 1-szy sekretarz ambasady francuskiej w Warszawie, p. Raymond Laporte. Rozprawy przysługują się również: warszawski korespondent oficjalnej francuskiej agencji prasowej (Agence France Presse), p. Pierre Marshall, specjalny wysłannik paryskiego dziennika „Ce Soir”, p. Francis Cremieux, warszawski korespondent brytyjskiej agencji Reutersa p. Vincent Buiset oraz warszawski korespondent dziennika „New York Times” p. Edward Morrow.

„Ich bin Franzose...”

W toku ustalania personalii, dwaj oskarżeni obywatele francuscy, Józef Feldeisen i Albert Hoffmann próżną o sprostowanie danych aktu oskarżenia, oświadczając, że są narodowości francuskiej a nie niemieckiej.

„Ich bin Franzose” — oświadczył wśród weselości sali osk. Feldeisen. Należy zaznaczyć, że zarówno obaj oskarżeni obywatele francuscy, jak i obywatel niemiecki Wilhelm Hild znają tylko język niemiecki i przysłuchiwani są za pośrednictwem tłumacza. Z tłumacza francuskiego

korzysta oskarżona Yvonne Bassaler.

Po odczytaniu pełnego tekstu aktu oskarżenia, pierwszy zeznał osk. Bezyli Bukisow, który przyznał się do winy i w obszernych wyjaśnieniach naświetlił szczegóły swej działalności szpiegowskiej. Bukisow nawiązał kontakt z wywiadem francuskim w maju 1948 roku, kiedy to stał się w konsulacie francuskim w Krakowie o dokumenty, które umożliwiłyby mu wyjazd do Francji. Konsul francuski Henri Leautier kazał mu się zgłosić w tej sprawie do swego biura i tam zapoznał go z wojskowym francuskim, który przedstawił się jako major Mercier.

Szpiegowskie „propozycje” tajemniczego majora zostają przyjęte

Konsul Leautier i major Mercier wypytawali Bukisowa szczegółowo o jego przeszłość i uwarunkowali wydanie potrzebnych na wyjazd dokumentów od zgody na współpracę z wywiadem francuskim na terenie Polski. Oskarżony Bukisow przyjął te propozycje i otrzymał następnie od majora Mercier pierwsze zadania, polegające na szczegółowej obserwacji ruchu kolejowego na pewnych odcinkach, ze szczególnym u-

względnieniem charakteru przechodzących transportów.

Bukisow dostarczył żądanych informacji, które przekazane zostały za pośrednictwem konsulatu francuskiego w Krakowie do ambasady Republiki Francuskiej w Warszawie. Oskarżonemu wypłacono wówczas pierwsze wynagrodzenie za usługi szpiegowskie. Oskarżony podaje, że

(Ciąg dalszy na str. 2)

Już jutro

w niedzielę 18 b.m. o godz. 16-ej w Hali Sportowej WIMY (Widzew, ulica Armii Czerwonej 82)

odbedzie się

Impreza Artystyczna „GŁOSU ROBOTNICZEGO” dla uczczenia 70-lecia urodzin Generalissimusa Stalina

BOGATY PROGRAM ARTYSTYCZNY Wstęp za okazaniem kuponów, zamieszczonych w dzisiejszym „Głosie” (str.3) WYGODNY DOJAZD TRAMWAJAMI 10 i 18

Barbarzyńskie metody policji Mocha

wobec niewinnie więzionego wicekonsula Szczerbińskiego

Znamienne milczenie rządu francuskiego

Wypowiedź rzecznika polskiego MSZ - Wiktora Grosza

WARSZAWA (PAP). Rzecznik MSZ, min. pełn. Wiktor Grosz przedstawił swój punkt widzenia na go. Oto wypowiedź min. Grosza:

„Należało by wyjaśnić przede wszystkim, o jaką sprawę chodzi. Wiele już pisano o aresztowaniu i postawieniu naszego wicekonsula w stan oskarżenia. Nie wiem natomiast, jaki jest rzeczywisty przebieg tego oskarżenia poza sprzecznymi informacjami prasy francuskiej.

Siedziwo w Polsce, podobnie jak w Polsce, jest tajne. Jednakże władze polskie uznały za stosowne opublikować zeznania pana Robineau po to, aby poinformować opinię publiczną i wykazać, iż aresztowanie i postawienie w stan oskarżenia pana Robineau było w pełni uzasadnione.

Natomiast, gdy chodzi o wicekonsula Szczerbińskiego, żadnych takich oświadczeń oficjalnych ze stro-

MSZ, min. pełn. Wiktor Grosz sprawę wicekonsula Szczerbińskiego

ny francuskiej nie było. Nie wyjaśniono też ze strony francuskiej samego faktu aresztowania posiadacza paszportu dyplomatycznego. Przypominam, że władze polskie, mając obfity materiał mówiący o działalności szpiegowskiej francuskich urzędników dyplomatycznych de Merre i Renand, zażądały jedynie ich wyjazdu z Polski.

Podobnie co do wicekonsula Boite, o którego nielegalnej działalności władze polskie wiedziały oddawna — jego immunitet dyplomatyczny był przez nas szanowany i p. Boite został aresztowany dopiero w odpo-wiedzi na bezprawne aresztowanie polskiego dyplomaty, wicekonsula Szczerbińskiego.

Istnieje jednak inna sprawa wice-

konsula Szczerbińskiego, znana Rządowi Polskiemu i uważana przez nas za istotną. Sprawa wicekonsula Szczerbińskiego przeciwko policjantom, którzy go przeszukiwali, a którzy oskarża o torturowanie. Nie jest tutaj również nie wiemy, jakie są losy tej skargi. Sprostowanie ze strony władz francuskich przybrało dziwną formę i rozłożone było dzień w dzień. Sprawiało ono wrażenie, iż wzmiarkowana sprawa jest dla władz francuskich wysoce kłopotliwa.

Chciałbym przy tej sposobności zwrócić uwagę na inne jeszcze sprawy.

Konsulat R. P. w Paryżu wniósł niedawno skargę do władz francuskich przeciwko fałszerzom paszportów polskich. Otróż główny świadek oskarżenia w tej sprawie pan Erlichson został niedawno wezwany na policję i tam brutalnie pobity, przy czym pobicie to miało na celu wymuszenie cofnięcia zeznań obciążających, a zostało stwierdzone świadectwem lekarskim. Te brutalne i barbarzyńskie metody stają się regułą w stosunku do obywateli polskich we Francji, zwłaszcza jeśli przypominę sobie sprawę Wdowława i Martyniaka, również torturowanych w swoim czasie przez policję francuską. Wdowława, jak wiadomo, został całkowicie uniewinniony na rozprawie sądowej, a śledztwo w stosunku do Martyniaka zostało umorzone z powodu braku jakichkolwiek cech przestępstwa, po czym Martyniak został niezwłocznie z Francji wysiedlony.

Dla Rządu Polskiego jest absolutnie jasne, że przeciwko wicekonsulowi Szczerbińskiemu władze francuskie nie potrafiły wysunąć żadnych oskarżeń, ponieważ jest on niewinny, a zastosowana wobec niego metoda wymuszania urojonych zeznań torturami zakończyła się na turalnie niepowodzeniu.

Polska opinia publiczna oczekuje zwolnienia Szczerbińskiego i zadostuczynienia za krzywdy, jakich doznał ze strony władz francuskich.

Mao-Tse-Tung — wielki wódz narodu chińskiego przybył do Moskwy

MOSKWA (PAP). Jak donosi agencja TASS, dnia 16 grudnia przybył do Moskwy przewodniczący centralnego rządu ludowego Chińskiej Republiki Ludowej MAO TSE-TUNG. Wraz z nim przybyli profesor Tsen-Bo-Tsan i inne towarzyszące mu osoby.

Na dworcze gościa chińskiego powitał wicepremier Molotow, wicepremier marszałek Bułganin, minister handlu zagranicznego Mlenski, wicepremier spraw zagranicznych Gromyko i inne osobistości. Na powitanie Mao Tse-Tunga przybyli członkowie ambasady Chińskiej Republiki Ludowej z ambasadorem Wan Tsia-Sianem na czele, jak również przedstawiciele dyplomatyczni krajów demokracji ludo-

wej, m. in. charge d'affaires Polski — Zambrowicz oraz p. o. szefa misji dyplomatycznej Niemieckiej Republiki Demokratycznej — Wolf.

Równocześnie do Moskwy przybył ambasador ZSRR w Chińskiej Republice Ludowej Roszczin.

Na peronie dworca ustawia się kompania honorowa. Orkiestra odegrała hymny państwowe Chińskiej Republiki Ludowej i ZSRR. Dworzec udekorowany był flagami obu krajów.

Mao Tse-Tung wygłosił na dworcu przemówienie, które zakończył okrzykiem na cześć przyjaźni i współpracy obu krajów.

Dar Wojska Polskiego dla Generalissimusa Stalina

WARSZAWA (PAP). — W 70 rocznicę urodzin Wojsko Polskie ofiarowuje Generalissimosowi Stalinowi gablotę, zawierającą zabytkową broń. Dar ten jest wyrazem gorących uczuć miłości i holdu żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego dla Generalissimusa Stalina — Wodza światowego obozu pokoju, demokracji i socjalizmu, Wielkiego Przyjaciela Polski.

Dnia 14 grudnia w Muzeum Wojska Polskiego obejrzał gotową do wy-

szuki gablotę minister Obrony Narodowej Marszałek Konstanty Rokossowski w towarzystwie I wiceministra Obrony Narodowej gen. brygady Edwarda Ochaba, szefa Sztabu Generalnego gen. broni Władysława Korczyca i szefa Głównego Zarządu Polityczno-Wychowawczego gen. brygady Mieczysława Wągrowskiego.

Dar Wojska Polskiego dla Generalissimusa Józefa Stalina obejrzal również attache wojskowy ZSRR gen. mjr. A. Orłow.

szuki gablotę minister Obrony Narodowej Marszałek Konstanty Rokossowski w towarzystwie I wiceministra Obrony Narodowej gen. brygady Edwarda Ochaba, szefa Sztabu Generalnego gen. broni Władysława Korczyca i szefa Głównego Zarządu Polityczno-Wychowawczego gen. brygady Mieczysława Wągrowskiego.

Dar Wojska Polskiego dla Generalissimusa Józefa Stalina obejrzal również attache wojskowy ZSRR gen. mjr. A. Orłow.

Nikczemna działalność przedstawicieli dyplomatycznych placówek francuskich w Polsce

Oskarżony Bukisow ujawnia szpiegowskie machinacje francuskich reakcjonistów

(Dokończenie ze str. 1-ej)

następnie został skontaktowany z ówczesnym wicekonsulem francuskim w Krakowie p. Aymar de Brossin de Mere.

Wicekonsul de Méré sprężył wywiadu francuskiego w Polsce

Przewodniczący: Jakże stanowisko zajmował de Mere w organizację wywiadu francuskiego w Polsce?

Oskarżony: Dowiedziałem się później, że był on główną osobistością w wywiadzie. Spotykałem się z nim bardzo często. Za każdym razem dał mi on szczegółowe instrukcje odnośnie wykonania zleceń, które mi zadał wywiadowczych.

Bukisow zeznaje dalej, że z polecenia de Mere wyjeżdżał często w teren, gdzie sporządzał plany oraz zbierał dane dotyczące obiektów wojskowych — przeważnie lotnisk i koszar. Potrzebne informacje zdobywał m. in. w rozmowach z przygodnie poznanymi ludźmi oraz od swych znajomych.

tarke o skontaktowanie go z majorem Mercier. Sekretarka wprowadziła go do wicekonsula Boite, który badał szczegółowo życiorys Bukisowa, a po przybyciu majora Mercier — uczestniczył w rozmowie. Major Mercier oświadczył oskarżonemu, że wyjeżdża do Francji, a od tej chwili pomagać Bukisowskiemu w pracy szpiegowskiej będzie wicekonsul Boite.

Wicekonsul Boite — agentem wywiadu francuskiego

Na pytanie przewodniczącego osk. Bukisow zeznaje, że od wicekonsula Boite, który był w kontrowywiadzie francuskim, otrzymał polecenie obserwowania urzędników konsulatu francuskiego we Wrocławiu, gdzie oskarżonego zatrudniono pozornie jako portiera. Na polecenie Boite, Bukisow miał też dostarczać danych dotyczących polskiej służby bezpieczeństwa.

Przewodniczący: Czy wicekonsul Boite kazał oskarżonemu śledzić wszystkich urzędników konsulatu we Wrocławiu?

Osk. Bukisow: Tak jest — wszystkich, z wyjątkiem sekretarki konsulatu Yvonne Bassaler.

Oskarżony Bukisow stwierdził, że ponieważ jego praca portiera nie u sprawiedliwiła częstych podróży po Dolnym Śląsku, Mercier zaproponował go do „urzędu poszukiwania majątku francuskiego” na Dolnym Śląsku, gdzie niejaki Chevalier wystrawił mu fałszywe papiery, umożliwiające swobodne poruszanie się w terenie.

Przewodniczący: Ilu agentów zwerbował oskarżony podczas swych podróży?

Osk. Bukisow: Zwerbowałem 3 ludzi, w tym mego kolegę z Francji, niejakego Mańkowskiego.

fikował jako zdjęcie mjr. Mercier. Ta sama fotografia została następnie okazana osk. Bassaler.

„Major Mercier” przedzierzga się w majora Humm

Przewodniczący: Kogo oskarżona rozpoznaje na tej fotografii?

Osk. Bassaler: To jest mjr Humm, zastępca attache wojskowego przy ambasadzie francuskiej w Warszawie.

Zanim przystąpiono do dalszego przesłuchiwania osk. Bukisowa przewodniczący na wniosek prokuratora zwraca uwagę znajdującemu się na sali oficjalnemu obserwatorowi z ramienia rządu francuskiego, p. La porte oraz dwóm towarzyszącym mu osobom — tłumaczowi oraz żonie radcy handlowego ambasady, p. Saillens, aby zaprzestali dawania znaków porozumiewawczych osk. Bassaler, gdyż w przeciwnym razie Sąd poprosi te osoby o opuszczenie sali rozpraw.

Załoga PZPB im. J. Stalina odpowiada na apel kopalni im. J. Stalina

W odpowiedzi na zew górników z sosnowieckiej kopalni im. J. Stalina, robotnicy łódzkiej kopalni bawelniańskiej im. J. Stalina postanowili uczcić 70 rocznicę urodzin Wielkiego Wodza dodatkowymi zobowiązaniami produkcyjnymi.

Przedstawiciele wszystkich oddziałów produkcyjnych, dyrekcji, organizacji partyjnej, rady zakładowej postanowili, że w dniu 20 grudnia:

- przedziałnia cienkoprzędna zwiększy swą produkcję dzienną o 18,51 proc.,
- przedziałnia odpadkowa podniesie produkcję o 8,53 procent,
- przedziałnia średnioprzędna wyprodukuje w tym dniu o 6,06 proc. przędzy więcej.

Tkalnica Nowa zwiększy dzienną produkcję tkanin o 16,52 procent. W ramach dodatkowych zobowiązań zwiększona zostanie ilość ucze-sników Stalino-wskich Dni Pracy.

W przedziałni Księży Młyn zgłosiło się dodatkowo 75 robotników, którzy wezmą udział w Stalino-wskich Dniach Pracy, na terenie G — 50 robotników, w Tkalni No-

wej — 20 tkaczy, na wykończalni ilość robotników, którzy wydadają pracą zadokumentują swą wdzięczność i miłość dla Tow. Stalina wzniesie o 200 osób.

PZPB im. J. Stalina okazuje, że są godnie zaszczytu jaki je spotkał.

M. Kordos
korespondent „Głosu”
PZPB im. J. Stalina

Polskie obiekty wojskowe interesują francuskich „dyplomatów”

Bukisow na polecenie swych zwierzchników wyjeżdżał w teren z kompasem oraz przyrządami potrzebnymi dla sporządzenia szkiców obiektów wojskowych. Działalność po-czątkowo w województwie kieleckim a następnie odbył 10 podróży do Dolny Śląsk, ponieważ teren ten szczególnie interesował de Mere.

Z każdego wyjazdu przywoziłem informacje — powiedział oskarżony. De Mere poncał mnie, jak sporządzać plany i dokonywać obserwacji. Uczył mnie rozpoznawania poszczególnych typów samolotów na lotniskach, demonstrując mi w sobie odpowiednio modele samolotów wojskowych, jak również rysunki dystynkcji wojskowych używanych w Wojsku Polskim. De Mere kazał mi również werbować nowych agentów do swjej sieci szpiegowskiej.

Oskarżony podkreśla, że konsul francuski w Krakowie Leautier był doskonale poinformowany o jego szpiegowskiej działalności, gdyż rozmowy między Bukisowem a de Mere oraz przekazywanie materiałów odbywało się bardzo często w obecności konsula.

We wrześniu 1948 r. de Mere wyjechał do Wrocławia, gdzie zastępował konsula Guy Monge. Kazał on Bukisowskiemu udać się do Warszawy, i zameldować się tam u majora Mercier w ambasadzie francuskiej w Warszawie. Bukisow poprosił sekre-

De Méré kazał niszczyć maszyny i wentylację w kopalniach

Osk. Bukisow podał również, że de Mere polecił mu rozpracowanie pewnego obiektu fabrycznego oraz lotniska, zaznaczając przy tym, że informacje te potrzebne są wywiadowi brytyjskiemu. De Mere polecił oskarżonemu zwerbować ok. 10 lu-dzi dla akcji sabotażowej, która miała być przeprowadzona przez uszkadzanie maszyn oraz urządzeń wentylacyjnych w kopalniach dolnośląskich. De Mere kazał również oskarżonemu rozsiewać wśród inte-resantów konsulatu francuskiego we Wrocławiu fałszywe wiadomości.

Oskarżony utrzymuje, że prokurent nie zwracał się do de Mere z prośbą, aby dotrzymał swej obietnicy i umożliwił mu wyjazd do Francji. De Mere jednak oświadczył mu za każdym razem, że jeszcze nie nadeszła pora wyjazdu, i że jest on jego najlepszym agentem. Oskarżony zeznaje, że de Mere na wniosek samowolnego wyjazdu do Francji groził francuskim sądem wojskowym, któryby sądził wówczas Bukisowa jako dezertera.

Przewodniczący zapytuje następnie Bukisowa, kto był obecny przy jego naradach z de Mere w Warszawie.

Oficjalny obserwator rządu francuskiego na procesie zdemaskowany na sali sądowej

Bukisow stwierdza w odpowiedzi, że przy przekazywaniu materiałów szpiegowskich obecny był — jak się wyraża — „pewien Francuz, którego obecnie widzę tu na sali rozpraw”. Kiedy przewodniczący prosi o bliższe określenie owego Francuza, Bazyli Bukisow wskazuje na oficjalnego obserwatora procesu z ramienia rządu francuskiego, I-go sekretarza ambasady w Warszawie, p. Raymon-da Laporte.

Na pytanie swego obrońcy Bukisow wyjaśnia, że jako portier otrzymał w konsulacie francuskim stałe miesięczne wynagrodzenie — 26 tys. zł., a za pracę szpiegowską wypłacano mu miesięcznie 100 tys. zł.

W tym miejscu przewodniczący zarządził tajność rozprawy, która wznowiona będzie przy drzwiach otwartych w dniu 17 bm. rano.

Naród bułgarski na drodze do socjalizmu

Orędzie Bułgarskiego Frontu Patriotycznego

SOFIA (PAP). — W związku z wyznaczonymi na 18 stycznia wyborami do Zgromadzenia Narodowego i Rad Okręgowych, Rada Naczelna Bułgarskiego Frontu Patriotycznego opublikowała orędzie do wyborców

wzywając ich do głosowania na kandydatów Frontu Patriotycznego.

Zwycięstwo Frontu Patriotycznego w wyborach — stwierdza orędzie — jeszcze bardziej wzmożni sytuację międzynarodową naszego kraju, jeszcze bardziej wzmożni przyjaźń naszego narodu z narodami Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej.

Wybory! — stwierdza na zakończenie orędzie. — Przed nami otwierają się wspaniałe perspektywy. Naród nasz, który jest gospodarzem swego losu, zjednoczony pod sztandarami Frontu Patriotycznego pod kierownictwem Bułgarskiej Partii Komunistycznej, natchniony testamentem naszego Nauczyciela i Wodza — Georgi Dimitrowa, wzmacniając i pogłębiając wierną i niezmienną przyjaźń z narodami Wielkiego Związku Radzieckiego, z genialnym wódzem całej postępowej ludzkości — Józefem Stalinem na czele — pokona wszystkie przeszkody na swej drodze i zbuduje nowe życie — szczęśliwą socjalistyczną Bułgarię.

Wzrost produkcji tkanin o 16,52 procent. W ramach dodatkowych zobowiązań zwiększona zostanie ilość ucze-sników Stalino-wskich Dni Pracy.

W przedziałni Księży Młyn zgłosiło się dodatkowo 75 robotników, którzy wezmą udział w Stalino-wskich Dniach Pracy, na terenie G — 50 robotników, w Tkalni No-

Listy z życzeniami dla Wielkiego Jubilata śle masowo robotnicza Łódź

Wczoraj w późnych godzinach wieczornych odwiedził Urząd Pocztowy Łódź 2, gdzie zbiera się i sortuje listy z całego miasta.

Bez przerwy w ręce tutaj gorączkowo pracują. Wśród wielu tysięcy listów oraz kart pocztowych znajduje się ogromna ilość korespondencji do Generalissimusa Józefa Stalina.

Listy, karty pocztowe, adresowane częstokroć niewprawną ręką robotników i dzieci. Rozdzielnieli przeznaczone na korespondencję do Moskwy są przepelnione. Płyną listy mieszkańców naszego miasta do Wielkiego Wodza Narodów Radzie-

ckich — Wodza Międzynarodowej Klasy Robotniczej.

Z worków pocztowych wyciągają się coraz to nowe korespondencje.

Piszą do Tow. Stalina wszyscy: robotnicy, chłopci, inteligencja, kobiety i dzieci — każdy, tak jak potrafi, spieszy wyrazić Mu swe uczucia z okazji 70 rocznicy urodzin.

Listy te niosą ze sobą najserdeczniejsze życzenia i podziwlenia do polskiej klasy robotniczej, do narodu, który swój wolny byt i szczęście zawdzięcza Towarzyszowi Stalinowi.

Odgraniem hymnów polskiego i radzieckiego rozpoczęło akademie. Tymczasem na salę wśród owacyjnych oklasków wkrocza sztafeta niosąca meldunki od młodzieży ze wszystkich województw. W imieniu sztafety wita zebranych górnik, młodzieżywo przewodnik pracy z kopalni „Prezydent” — Lucjan Ratajczak.

Na trybunie wchodzi zastępca członka Biura Politycznego KC PZPR gen. E. Ochab.

Przemówienie przerywane było dźwiękami niemiłymi owajami na cześć Wielkiego Jubilata, przodującej idei marksizmu - leninizmu i jej realizatorki WKP(b). Cała sala z uniesieniem skanduje: STA-LIN, BIE-RUT! STA-LIN, BIE-RUT!

Równie częste owacje na cześć Stalina, Komsomolu oraz ZMP wywołuje przemówienie przewodniczącego Zarządu Głównego ZMP tow. Matwina.

Zebrani uchwalają następnie tekst uroczystego adresu do młodzieży polskiej do Generalissimusa Stalina.

Personel konsulatu we Wrocławiu na szpiegowskiej służbie

Przewodniczący: Jakiego rodzaju oskarżony szpiegowskie utrzymywał kontakty, pracując jako portier w konsulacie we Wrocławiu?

Oskarżony: Zetknąłem się z osk. Hilde, którego przedstawił mi de Mere. Kazano mi przekazywać de Mere korespondencje od inżyniera Hilde. Kontaktowałem się również z oskarżoną Bassaler. Dowiedziałem się, że od lat pracuje dla wywiadu francuskiego. Od niej też dowiedziałem się, że urzędniczka konsulatu Maria Kubisiak również zatrudniona jest w wywiadzie.

Przewodniczący: Czy konsul Monge wiedział, że oskarżony jest w służbie wywiadu francuskiego?

Oskarżony: Tak jest. Zwalniał mnie z pracy dwa razy w tygodniu, abym mógł wyjeżdżać w teren. Materiały szpiegowskie dostarczałem przez niego, konsul Monge przecho-wywał w swojej kasej pancernej i przesyłał do ambasady pocztą dyplomatyczną, która odchodziła z Wrocławia co 15 dni. Oprócz moich materiałów, przekazywane także były raporty szpiegowskie Marii Kubisiak oraz Yvonne Bassaler. Początkowo sam często przewoziłem, zapatrzyłem w zaświadczenie konsulatu, że jestem kurierem dyplomatycznym i nie wolno mnie rewidować. Początkowo doreczalem w Warszawie de Mere, który w owym czasie pełnił tam funkcję archiwisty.

Przewodniczący: Czy oskarżony przekazywał kłedy do Warszawy materiały szpiegowskie osk. Hild?

Oskarżony: Tak jest. Dawał mi on dwa razy korespondencje dla de Mere. Pamiętam, że był tam jakiś szkic i mapka. Poza tym Hild dostarczył próbkę pewnego metalu. Do-wiedziałem się o tym stąd, że de Mere polecił mi najpierw wyszukać takiej próbki, a kiedy długo nie wykonywałem tego polecenia, de Mere oświadczył mi, że już mu to jest niepotrzebne, ponieważ próbka taka otrzymał od osk. Hilda.

Następnie przewodniczący Sądu, mjr. Wołko pokazał oskarżonemu fotografię, którą oskarżony zidenty-

Nieopisany entuzjizm młodzieży polskiej na uroczystej akademii z okazji 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Stalina

Szczepan Partyka, murarz — racjonalizator zawiezie dary i życzenia młodzieży do Moskwy

WARSZAWA (PAP). W dniu 15 bm. zakończona została GWIAZDZISTA SZTAFETA MŁODZIEŻY, zorganizowana przez Związek Młodzieży Polskiej w oparciu o Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą dla uczczenia 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Stalina. W dniu tym ze wszystkich województw Polski do Warszawy przybyły delegacje młodzieży niosące dary i meldunki o wy-konanych zobowiązaniach, którymi młodzież polska uczła wielką rocznicę.

W godzinach wieczornych w auli Politechniki Warszawskiej odbyła się uroczysta akademie, na której przedstawiciele młodzieży polskiej uchwaliły wysłanie listu z życzeniami do Generalissimusa Stalina.

Oczy zebranych przykuwa umiesz-czony nad stołem prezydalnym olbrzymich rozmiarów portret Wielkiego Stalina. W rogach auli widnieją umieszczone emblematy ZMP i Komsomolu. Na sali nie brak żadnej z organizacji młodzieżowych. Sa-

członkowie ZMP, kadeeci, Junacy „S. P.”, harcerze, jest młodzież z barwnych strojach regionalnych oraz licznie przybyła młodzież niezorganizowana.

Gdy na salę wchodzi członek Rady Państwa Franciszek Jóźwiak w towarzystwie wicepremiera Rządu R. P. Antoniego Korczyckiego, rozlegają się owacyjne oklaski.

Zywiłowy entuzjizm wywołuje przybycie na akademie ministra obrony narodowej Marszałka Polski Konstantego Rokossowskiego, które mu towarzyszy I wiceminister obrony narodowej generał Edward Ochab. Młodzież powstaje z miejsc, skandując imię wielkiego syna ludu Warszawy.

Burza owacji powitany został przybył następnie ambasador ZSRR Wiktor Lebediew. Padają okrzyki na cześć Wodza międzynarodowego obozu pokoju Józefa Stalina, na cześć przodującej Partii Bolszewików WKP(b). Zebrani skandują słowo-symbol „STA-LIN, STA-LIN”!

Odegraniem hymnów polskiego i radzieckiego rozpoczęło akademie. Tymczasem na salę wśród owacyjnych oklasków wkrocza sztafeta niosąca meldunki od młodzieży ze wszystkich województw. W imieniu sztafety wita zebranych górnik, młodzieżywo przewodnik pracy z kopalni „Prezydent” — Lucjan Ratajczak.

Na trybunie wchodzi zastępca członka Biura Politycznego KC PZPR gen. E. Ochab.

Przemówienie przerywane było dźwiękami niemiłymi owajami na cześć Wielkiego Jubilata, przodującej idei marksizmu - leninizmu i jej realizatorki WKP(b). Cała sala z uniesieniem skanduje: STA-LIN, BIE-RUT! STA-LIN, BIE-RUT!

Równie częste owacje na cześć Stalina, Komsomolu oraz ZMP wywołuje przemówienie przewodniczącego Zarządu Głównego ZMP tow. Matwina.

Zebrani uchwalają następnie tekst uroczystego adresu do młodzieży polskiej do Generalissimusa Stalina.

Ozdobny ALBUM zawierający adres w ręce przedstawicielei ZSRR ambasadorowi W. Lebediewowi sekretarz Zarz. Gł. ZMP tow. Stasiak. W tym momencie entuzjizm zebranych dochodzi do szczytowego punktu. Z tysięcy młodych piersi bije pod szkiany strop sali potężny okrzyk „Niech żyje Wódz mas pracujących całego świata, Wielki Przyjaciel młodzieży polskiej — Generalissimus Stalin!” — zebrani intonują rewolucyjną pieśń proletariatu — Międzynarodówkę.

Przy nieopisanym entuzjazmie młodzieży zabrał głos ambasador Związku Radzieckiego W. Lebediew.

Następnie dokonano wyboru delegata, który zawiezie ma do Moskwy dary i życzenia od młodzieży polskiej dla Generalissimusa Stalina. Wybrany został Szczepan Partyka, murarz — racjonalizator.

Akademie zakończyła bogata część artystyczna w wykonaniu zespołu artystów Domu Wojska Polskiego.

Przyjazd min. Wyszyńskiego do Moskwy

MOSKWA (PAP). W piątek przybył do Berlina minister Spraw Zagranicznych ZSRR — Wyszyński. Ministra Wyszyńskiego powitał na lotnisku wiceminister spraw zagranicznych ZSRR: Gromyko, Ławrientiew i Zarin oraz przedstawiciele państw demokracji ludowej, akredytowani w B. L., w tym charge d'affaires R. P. Zambrowicz.

Przyjazd min. Wyszyńskiego do Moskwy

MOSKWA (PAP). W piątek przybył do Berlina minister Spraw Zagranicznych ZSRR — Wyszyński. Ministra Wyszyńskiego powitał na lotnisku wiceminister spraw zagranicznych ZSRR: Gromyko, Ławrientiew i Zarin oraz przedstawiciele państw demokracji ludowej, akredytowani w B. L., w tym charge d'affaires R. P. Zambrowicz.

Przyjazd min. Wyszyńskiego do Moskwy

MOSKWA (PAP). W piątek przybył do Berlina minister Spraw Zagranicznych ZSRR — Wyszyński. Ministra Wyszyńskiego powitał na lotnisku wiceminister spraw zagranicznych ZSRR: Gromyko, Ławrientiew i Zarin oraz przedstawiciele państw demokracji ludowej, akredytowani w B. L., w tym charge d'affaires R. P. Zambrowicz.

Przyjazd min. Wyszyńskiego do Moskwy

MOSKWA (PAP). W piątek przybył do Berlina minister Spraw Zagranicznych ZSRR — Wyszyński. Ministra Wyszyńskiego powitał na lotnisku wiceminister spraw zagranicznych ZSRR: Gromyko, Ławrientiew i Zarin oraz przedstawiciele państw demokracji ludowej, akredytowani w B. L., w tym charge d'affaires R. P. Zambrowicz.

Przyjazd min. Wyszyńskiego do Moskwy

MOSKWA (PAP). W piątek przybył do Berlina minister Spraw Zagranicznych ZSRR — Wyszyński. Ministra Wyszyńskiego powitał na lotnisku wiceminister spraw zagranicznych ZSRR: Gromyko, Ławrientiew i Zarin oraz przedstawiciele państw demokracji ludowej, akredytowani w B. L., w tym charge d'affaires R. P. Zambrowicz.

Przyjazd min. Wyszyńskiego do Moskwy

MOSKWA (PAP). W piątek przybył do Berlina minister Spraw Zagranicznych ZSRR — Wyszyński. Ministra Wyszyńskiego powitał na lotnisku wiceminister spraw zagranicznych ZSRR: Gromyko, Ławrientiew i Zarin oraz przedstawiciele państw demokracji ludowej, akredytowani w B. L., w tym charge d'affaires R. P. Zambrowicz.

WZMOŻENIE PRODUKCJI - WYRAZEM CZCI

Dodatkowe zobowiązania robotników

Stalinowskie - DNI PRACY -

Na apel załogi kopalni w Sosnowcu, która postanowiła 20 grudnia w przeddzień 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Stalina, w Dniu Pracy Stalinowskiej, podnieść znacznie wykonanie swej produkcji, odpowiedziało 20 zakładów pracy podjęciem podobnych zobowiązań.

Między tymi zakładami znajdują się również PZPB Nr 3.

Załoga „Trójki Bawelnianej” na ogólnym zebraniu uchwalila następującą rezolucję:

„My, Załoga PZPB Nr 3 w Łodzi, przyrzekamy, że dzień 20 grudnia uczymy jak najbardziej wyjątkową pracą w całym zakładzie”.

Poszczególni robotnicy, a zwłaszcza przodownicy pracy, zawsze wyróżniający się, szczególnie ofiarnym wysiłkiem, oczywiście wezmą wybitny udział w tym pomnożeniu siły i energii, jako manifestacji hołdu dla Wodza światowego proletariatu w rocznicę Jego urodzin.

Zespół najwyższej jakości **Barbary Szyner**, który otrzymał nagrodę 150 tysięcy złotych, a w skład którego wchodzi, prócz tow. Szyner, Maria Kuba i Henryka Mamrot, zobowiązał się w dniu 20 grudnia podnieść o 2 proc. produkcję ekstry i w ten sposób dodatkowym wysiłkiem pracy okazać swą czesć i wdzięczność dla Tow. Stalina.

Członkowie drugiego nagrodzonego zespołu z PZPB Nr 3, tow. tow. Galant, Pluskota i Cieślakowa radzą jak podnieść wydajność pracy w dniu 20 grudnia.

Drugi nagrodzony zespół z „Bawelnianej Trójki” tow. **Leokadii Pluskoti**, postanowił również podnieść swą produkcję.

Zespół obrotowców Nr 17, na czele którego stoi tow. **Helena Okrój**, podnieść dnia 20 grudnia swą wydajność o półtora procent, a zespół Nr 43, na wrzecieniacach zwiększy produkcję o 1 procent.

Grupowa **Walenciak** z Oddziału B wraz ze swym zespołem zobowiązała się zwiększyć tego uroczystego dnia ilość swej produkcji o 1 proc, czyli wykonać plan w 110 proc.

Grupowa **Bronisława Borecka**, przodka z oddziału B, wraz ze swym zespołem, wykona swój plan produkcyjny w dniu 20 grudnia w 130 proc.

Przódka Oddziału B — tow. **Ołowek** wraz ze swym zespołem podnieść produkcję o 1 procent. Podobnie zespół **Wacław Wango**, pracujący na wrzecieniacach.

Drukarze: **Zygmunt Lipowski** i **Kazimierz Czajka** podniosą produkcję o 5 proc., dając w ten sposób wyraz swej wdzięczności i

przywiązaniu dla Wodza mas pracujących całego świata.

Dodatkowe zobowiązania, podjęte przez robotników „Bawelnianej Trójki” świadczą najlepiej o tym, że nie szczędzą oni trudu i wysiłku, aby jak najgodniej uczcić 70 rocznicę urodzin Tow. Stalina.

To i owo

Królewski dar

W tych dniach stolica Turcji — Ankara przeżyła niezwykle emocje: specjalnym samolotem z Waszyngtonu przybył na lotnisko ankarckie... indyk o wadze 15,5 kg, jako dar osobisty prezydenta Trumania dla głowy państwa tureckiego — prezydenta İnönü. Wspaniałego indyka eskortowało grono dyplomatów, wycielowców i oficerów.

Wreczenie królewskiego daru odbyło się z niezwykłą pompą. Ministrów i dygnitarzy turecy nie posiadali się z zachwytem. Prasa rządowa wydrukowała szlachetne spracowania, podając „portret” indyka. Ambasador amerykański osobiście wreczył żywy prezent wzmruszonemu prezydentowi Turcji.

Podczas gdy w Ankarze święcono tę piękną uroczystość, do Stambułu przybyło stado innych — bardziej drapieżnych i złowrogich — amerykańskich ptaków. Tu mianowicie, pod przewodnictwem podsekretarza stanu i zastępcy Achesona — p. Mac Ghee odbyła się konferencja dyplomatów USA z krajów Bliskiego i Środkowego Wschodu.

Przedmiotem konferencji nie była z pewnością — hodowla indyków i w ogóle pasterstwa domowego. Amerykańskie kulki w dyplomacji spracowały i projekty, a głównie plany rozszerzenia sieci baz wojennych dla przyszłej agresji. Amerykańscy podległe wojenni z chłodnym cynizmem wycielali, ile dykcji tureckiego „mięsa armatniego” będą mogli otrzymać za jednego tuczonego indyka w sosie dolarowym.

Skrupulatny rachunek — to rzecz pożyteczna. Mimo wszystko, można się jednak i przeliczyć. Oczywiście, zamorski indyk — bez ochoty, lecz i bez protestu — pójdzie pod nóż tureckiego kucharza. Wątpliwe jest jednak bardzo, czy narody Bliskiego i Środkowego Wschodu zgodzą się wujować w imię interesów „hodowców drobiu” z Wall-Street. Prezenty — prezentami, lecz wola narodów wozy bez porównania więcej, niż indyk, nawet 15,5 kilogramowy.

B. D.

Tow. ka Mamrot i Maria Kuba z nagrodzonego zespołu tow. Szyner, który podjął dodatkowe zobowiązania, szyją chorągiewki potrzebne dla przybrania warsztatów w Dniu Pracy Stalinowskiej.

Realizujemy zobowiązania ku czci J. STALINA

Wieś polska — Towarzyszowi Stalinowi

Współzawodnictwo w zakładaniu spółdzielni produkcyjnych i akcja likwidacji analfabetyzmu

W sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi obradowali w tych dniach ogólnowojewódzki zjazd starszostw powiatowych i wójtów. Zjazd poświęcony był omówieniu uchwał III Plenum Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej oraz zapoznaniu wójtów z wytycznymi ich dalszej pracy w gminach.

Referat, omawiający uchwały III Plenum KC PZPR, wygłosił sekretarz Wojewódzkiego Komitetu PZPR, tow. Kubicki, po czym zadania wójtów omówił wicewojewoda tow. Kucner. Plan walki z analfabetyzmem na terenie województwa łódzkiego zreferował przedstawiciel Wojewódzkiej Rady Narodowej.

Po referatach wywiałą się ożywiona dyskusja, w której udział wzięło ponad 25 mówców.

Wójt gminy Lubania powiatu rawskiego, tow. Wajgt, oświadczył: Uchwały III Plenum słusznie wytknęły nam brak czujności klasowej. Dotychczas zbyt mało uwagi zwracaliśmy na podstępną robotę wroga klasowego, na każdym kroku usiłującego nam szkodzić, zwłaszcza gdy chodziło o zakładanie spółdzielni produkcyjnych. Zbliża się 70 rocznica urodzin Generalissimusa Stalina. Najgodniejszym z naszej strony uczczeniem tej rocznicy, a zarazem wykonaniem uchwał III Plenum KC PZPR będzie, jeżeli my, wójtowie, urzadzimy w dniu 21 bm. we wszystkich gminach zebrania, uświadamiające chłopów o słuszności i wyższości gospodarki zespołowej nad indywidualną. Przyczynienie się naszą akcją do powstania spółdzielni produkcyjnych, stanowić będzie najlepszy wyraz zrozumienia tych wielkich ideałów, o które walczyli przez całe swe życie Genialny Wódz proletariatu świata, Towarzysz Stalin. Droga współzawodnictwa, do którego wzywam wszystkich wójtów, pomożemy mało i średniorolnym chłopom przy przejściu, do wyższych i lepszych form gospodarki rolnej.

W odpowiedzi na wezwanie tow. Wajgta wójt gminy Łaziska, powiatu

brzezińskiego ob. Cwikła dla uczczenia dnia urodzin Towarzysza Stalina zobowiązuje się na terenie własnej gminy całkowicie zlikwidować analfabetyzm i wzywa do podjęcia wspólzawodnictwa z gminą Łaziska wszystkie pozostałe gminy województwa łódzkiego.

Pospaly się odpowiedzi. Tow. Wojda, wójt gminy Baków powiatu łowickiego, odpowiadając na apel

wójta gminy Łaziska wezwał do współzawodnictwa gminę Jeziorko. Gmina Jeziorko wezwanie przyjęła ze swej strony, rzucając je dalszym gminom.

W ten sposób chłopci naszego województwa pragną najgodniej uczcić rocznicę urodzin Wodza międzynarodowego proletariatu, Generalissimusa Stalina.

Radośnie brzmią meldunki, bez przerwy nadchodzące do nas z licznych zakładów pracy. Robotnicy zakładów bawelnianych, wełnianych, je dwabniczo - galanterijnych, metalowych, piszą do redakcji, donosząc o całkowitym lub częściowym wykonaniu zobowiązań, podjętych dla uczczenia 70-iej rocznicy urodzin Towarzysza Józefa Stalina. Więcej metrów towaru, więcej kilogramów przędzy, nowotwarne świetlice, wyremontowane lub stworzone ze zżymu maszyny — oto piękna wiązanka darów, serdecznie, masowo składanych Towarzyszowi Stalinowi przez ludzi pracy. Darów, które bezpośrednio wpływają na wzmocnienie zasobów naszego kraju.

W PZPW Nr 3 już na kilka dni przed terminem uruchomiony został wielki piec karbonizacyjny. Pięć brigad najwyższej jakości powstało już w dniu podjęcia zobowiązań. Świetlica będzie otwarta na uroczysty dzień wielkiego święta.

Tow. Maria Michalakowa — korespondentka z Wytwórni Gumowej Nr

5, również przesyła nam pomyślny meldunek. Dział konfekcyjny, który zobowiązał się wyprodukować dodatkowo 800 par obuwia roboczego, 600 par wellingtonów i 200 par kaloszy, przekracza poważnie swe plany dzienne. Zobowiązania zostaną w pełni wykonane.

Cale oddziały solennie przygotowały się do Stalinowskich Dni Pracy. Pracownicy biurowi w myśl zobowiązania pomagają przy robotach nad wykończeniem urządzeń internatu dla Gimnazjum przemysłowego, znajdującego się przy zakładach.

— Ufarbowaliśmy już 3 i pół tony farby, również przesyła nam pomyślny meldunek. Dział konfekcyjny, który zobowiązał się wyprodukować dodatkowo 800 par obuwia roboczego, 600 par wellingtonów i 200 par kaloszy, przekracza poważnie swe plany dzienne. Zobowiązania zostaną w pełni wykonane.

Załoga PZPB Nr 5 wykona plan miesięczny w tkalni do dnia 21 grudnia. Oddział „Wisłokoza” w myśl zobowiązań wyprodukuje do końca grudnia dodatkowo 5 ton sznurka umysłowizakowego. Pracownicy umysłowizakowi poświęcili ubiegłą niedzielę na pracę przy maszynach produkcyjnych.

Załoga PZPJG Nr 1 wykonała w tkalni do dnia 15 bm. swój plan w 56 procentach, przedziałnia wypełniła swe zobowiązania do dnia 15 bm. włącznie w 98,5 proc. Cerowania bazy włącznie się podnieść zobowiązania do 129,6 proc. do 131,6, wykonano zaś bazy w 137 proc. Ukończono już remont stołówek. Zobowiązania oszczęd

Brzygada remontowa tow. Barabasa z PZPW 5 — montuje przewijarkę.

nościowe zostały także całkowicie wykonane. Korespondent z PZPB Nr 16, tow. Zielińska zawiadamia nas, że zgodnie z zobowiązaniami remont 10 zgrzeblarek ukończony będzie na dzień 17 bm., kwaszarka zaś wykona na zostanie na 5 dni przed terminem. O 9 dni wcześniej zorganizowano i otwarto wystawę, obrazującą dorobek Związku Radzieckiego. Dzieci chorej robotnicy już umieszczone w sanatorium.

Możnaby w dalszym ciągu wliczyć długą listę wszystkich wypełnionych zobowiązań. Każde z nich świadczy o gorących uczuciach, jakie robotnicy żywią dla Towarzysza Stalina.

Nazbyt lekliwy dyrygent

Jeszcze w miesiącu październiku przy świetlicy naszych zakładów, Wytwórni Transformatorów i Urządzeń Termotechnicznych, zorganizowany został chór, złożony z robotników i robotnic. Kierownictwo chóru powierzone dyrygentowi ob. Ryłce, który zabrał się energicznie do przeprowadzania ćwiczeń i prób. Ponieważ chórzyści nasi wykazywali duże zdolności i wielki zapęd do nauki, ob. Ryłko postanowił wystąpić z chórem na Festiwalu Pieśni Radzieckich. Zaczęliśmy więc z zapalem ćwiczyć i, mimo 2-tygodniowej przerwy, spowodowanej względami technicznymi, poczyniliśmy duże postępy. Gdy nadzszedł dzień, w którym mieliśmy wystąpić publicznie, dyrygent nasz stwierdził, że chór jest na poziomie i można zaliczyć go do jednego z najlepszych w Łodzi.

Po próbach, odbytych przed samym festiwalem, zespół nasz udał się do sali „Ogniska” celem wzięcia udziału w eliminacji. Tutaj jednak spotkała nas przykra niespodzianka. W chwili, kiedy wchodziliśmy na scenę, ob. Ryłko ni stąd ni zowąd zdecydował się nie występować i kazał nam zejść ze sceny. Byliśmy zrozpaczeni. Cała nasza praca i nadzieje zostały przekreślone niczym nie dająca się przytłumaczyć decyzja dyrygenta. A przecież poszliśmy na festiwal nie po to, aby zdobywać laury, lecz, aby przyczynić się do realizacji hasła u-

masowienia śpiewu. Taki też był cel festiwalu. Dlaczego więc nie pozwolono nam na wzięcie udziału w eliminacjach tym bardziej, że już po eliminacjach znawcy śpiewu stwierdzili, że chór nasz nie ustępował niczym

innym zespołom, a nawet pod niektórymi względami przewyższał je.

A. Dutkiewicz korespondent fabryczny „Głosu” z Wytwórni Transformatorów i Urządzeń Termotechn.

Jak powstaje pomysł ulepszenia

Jestem pracownikiem Elektrowni Łódzkiej. Od kilku lat, robiąc zamówienia na części zamienne do liczników, sprawałam z zagranicy, często zastanawiałem się nad tym, ile to wagonów węgla trzeba wysłać, aby w zamian otrzymać pudełko z zawartością kilku kg. przemyślnych części zamiennych do liczników.

Zaczęłam więc zastanawiać się, co dałoby się zrobić, aby można było mniej tych części sprowadzać, a dewizy zachować na sprowadzanie takich rzeczy, których sami wykonać na prawdę nie możemy.

Zwróciłam uwagę na tak zwane czopiki wymienne, które są zakończonymi osi wirnika w liczniku: w precyzyjnej oprawie mosiężnej znej dużej się zamocowana kuleczka stalowa, czysto wypolerowana

Jak już wspominałem, kuleczka jest zakończonym wirnika w liczniku. Przy przeciętnym zużyciu energii elektrycznej w ilości 20 kWh miesięcznie, tarcza obraca się 60 tys. razy, a w ciągu 9 lat — t. j. czasu, w okresie którego licznik wiści u odbiorcy, ilość obrotów tarczy wynosi około 7 milionów. Przy

podobnej ilości obrotów nawet bardzo twarda kuleczka zarysuje się i nie nadaje się do dalszej pracy. Wtedy trzeba umocować nowy czopik, sprządzany ze Szwajcarii. Jeden czopik kosztuje 0,5 franka szwajcarskiego, co przy większej ilości liczników stanowi pokaźną kwotę.

Po postanowieniu temu zaradzić i przebrać kuleczki w kraju w ten sposób, aby kuleczkę w oprawie odwrócić o 180 stopni. W ten sposób część zarysowana znajduje się na dole. Od postanowienia do wykonania upłynęło dużo czasu, ale trudności zniestały pokonane i obecnie sprowadza się ich znacznie mniej z zagranicy.

Podaję proces postępowania, jaki obecnie stosuję: po umocowaniu czopika kuleczką do góry, uderzam w nią lekko młoteczkiem i następnie linijką z naklejonym zamsem posuwam tak długo, aż zarysowana część znajdzie się u dołu. Pracę tę przeprowadzam pod mikroskopem. Następnie rureczką stalową uderzam w obrzeże oprawy. W ten sposób zaciśnięta kulka trzyma się mocno i może pokonać w liczniku w ciągu dalszych 9 lat.

Ludwik Radwański

KUPON WEJŚCIOWY na Imprezę Artystyczną „GŁOSU ROBOTNICZEGO”

w hall „WIMX”, dnia 18.XII. o godz. 16-ej.
Wycięty kupon służy jako bilet wstępu

Jeszcze jedna nagroda!

Zarząd Główny Związku Zawodowego Włóknarzy ustanowił jeszcze jedną nagrodę pocieszenia w ramach konkursu na 15 najlepszych zespołów tkackich w przemyśle bawelnianym.

Nagrodę tę w wysokości 105.000 zł. uzyskał zespół tow. Wacława Majewskiego z PZPB im. Józefa Stalina.

Józef Stalin — wielki przyjaciel młodzieży Odczyt dla młodzieży szkolnej

Celem uczczenia 70-lecia urodzin Wielkiego Przyjaciela narodu polskiego, Genialnego Wodza mas pracujących, Kuratorium Okręgu Szkolnego w Łodzi organizuje w dniu 18 grudnia br. w sali Kina „Polonia” ul. Piotrkowska 67 — odczyt dla młodzieży szkolnej n.t.

„JÓZEF STALIN WIELKI PRZYJACIEL MŁODZIEŻY”, który wygłosi ob. nac. Zaczek.

Po odczycie przewidziany jest film.
KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO W ŁODZI.

STALIN BYŁ W POLSCE

Tow. Józef Stalin (zdjęcie z 1912 roku)

Powszechnie wiadomo, że Polska w latach 1912 — 1914 dwukrotnie gościła Włodzimierza Lenina.

W 1912 roku, po Konferencji Praskiej, gdy rozpoczął się okres przypływu fali rewolucyjnej w Rosji, coraz trudniej było kierować z Paryża rozwijającą się pracą partyjną, wrastającym ruchem masowym.

W tych warunkach trzeba było przenieść się bliżej granicy rosyjskiej. Wybór padł na Kraków.

19 czerwca 1912 roku przyjechał Lenin do Krakowa. Mieszkał w hotelu „Wiedeń” w górach dwa lata, do sierpnia 1914 roku przebywając zimą w Krakowie, a latem w Poroninie koło Zakopanego.

Warto dziś przypomnieć, co pisał Lenin o swoim pobycie w Krakowie.

Był z niego bardzo zadowolony. „WIEDZIE SIĘ NAM TU LEPIEJ, NIŻ W PARYŻU — pisał do krewnych — NIEWY ODPOCZYWAJĄ, PRACY LITERACKIEJ MAMY WIĘCEJ, SWARÓW I INTRYG MNIJEJ”.

„BAZA KRAKOWSKA OKAZAŁA SIĘ POZYTYWNA; CALKOWICIE OPLACIŁ SIĘ (DLA SAMEJ SPRAWY) NASZ WYJAZD DO KRAKOWA” — pisał Lenin do Gorkiego w styczniu 1913 roku.

Sporo ciekawych wypowiedzi na temat pobytu Lenina w Krakowie znajdujemy również w listach i wspomnieniach Krupskiej.

Mniej znany jest natomiast fakt, iż w Krakowie bawił dwukrotnie wielki uczeń i przyjaciel Lenina — Stalin.

W toku kampanii wyborczej do IV Dumy, KC Partii wydelegował do Petersburga Stalina, który uciekł tym razem z zesłania w Narymnie. Wziął on w swoje ręce kierownictwo „Prawdy” i wyborczą kampanię bolszewików. O pracy Stalina informuje Lenin z radością Motow:

„WEWNĄTRZ REDAKCJI ZASZYŁ, JAK WAM PRAWDOPODOBNIE WIADOMO, PEWNE ZMIANY W POŻĄDANIACH PRZEZ WAS KIERUNKU”.

Między Leninem a Stalinem ustala się ścisły kontakt, bo Lenin był pełen uznania dla działalności Stalina w Petersburgu. Chciał się też osobście zobaczyć ze Stalinem i nalegał, aby wyjechał za granicę. Nie bacząc na

Odpowiedzi Redakcji działu literacko-naukowego

Z. Konicki, Łódź: Oprócz tzw. usterek technicznych — wiersz Wasz zawiera zwroty dla nas nie zrozumiałe.

Wł. Strzelecki, Łódź: W sprawie nadesłanych przez Was wierszy pt. „Eisler” oraz „Regnów” — prosimy o osobiste skontaktowanie się z kierownikiem działu literacko-naukowego „Głosu”.

Zygmunt Małowski, Łódź: „I czyż nie piękny był — pisać — widok z bliska ciał smażonych — konających ludzi, zdychających koni.” Nie, obywatelu, napewno nie był to „piękny widok”. Przemysławie jeszcze raz stary temat swego wiersza a z pewnością dojdziecie do wniosku, że znaleźliście całkiem nieodpowiedni wyraz dla odmalowania grozy wojennej — 1939 roku. I w ogóle szkicujecie lepszych wzorów poetyckich, niż ten który nasiadujecie w swoich „Uciekinierach”.

sprawach, a Stalin wziął udział w posiedzeniu Komitetu Centralnego.

Z początkiem grudnia 1912 roku wrócił Stalin do Rosji, Lenin rozstał się z nim bardzo niechętnie. Dając wkrótce potem przyjazd „I-szewickiej szóstki posłów do IV Dumy do Krakowa, pisał do Stalina, że powinien bezwzględnie przyjechać wraz z postami. W liście z 23 grudnia 1912 roku do „Wasiljewa” (był to ówczesny pseudonim Stalina) czytamy: „PRZYJEJDEJACIE... NIEPOKOLIMY SIĘ.” Z końcem grudnia Stalin przyjechał po raz drugi nielegalnie do Krakowa.

Pod koniec 1912 roku trzeba było podsumować wyniki prawie rocznej pracy Partii po Konferencji Praskiej, ustalić kolejne zadania w związku z ożywieniem ruchu robotniczego, wspólnie z postami-bolszewikami opracować linię ich postępowania w Dumie państwowej. Lenin porozumiał się ze Stalinem w sprawie zwolnienia narady KC z udziałem pracowników partyjnych i wyznaczył im termin na koniec 1912 roku, kiedy nastąpi przerwa w pracy Dumy i posłowie będą mogli przyjechać do Krakowa.

Narada rozpoczęła się 28 grudnia 1912 r. Stalin brał w niej udział i został wybrany w skład rosyjskiego biura KC. Narada znana jest pod nazwą „NARADA LUTOWEJ 1913 r.”, choć w rzeczywistości odbyła się w końcu grudnia 1912 r. Została nazwana „LUTOWA” ze względu na konspiracyjny charakter narady i wygłoszenie referatów w najważniejszych sprawach.

Lenin był zadowolony z narady. Pisał do Gorkiego, że narada „BAR-DZO SIĘ UDALA...”

W połowie stycznia 1913 roku Stalin wyjechał z Krakowa do Wiednia.

Bawił więc tym razem w Krakowie przeszło dwa tygodnie. W Wiedniu pisał pracę p. t. „KWESTIA NABODOWA A SOCJAL-DEMOKRACJA”. Praca ta była drukowana po raz pierwszy w bolszewickim piśmie: „Proswiezczenie” i została wydana w roku 1914 jako oddzielna broszura p. t. „KWESTIA NABODOWA A MARKSIZM”. Lenin pisał o tym konspiracyjnie w połowie lutego 1913 r. do Gorkiego: „PEWIEN CUDOWNY GRUZIN WZIĄŁ SIĘ TU DO PRACY I PIŠE DLA „PROSWIEŠCZENJA” WYCZERPUJĄCY ARTYKUL ZEBRAWŠY UPREZDNIŁ WSZYSTKIE MATERIAŁY AUSTRIACKIE I INNE”. Niewątpliwie krakowskie rozmowy Lenina i Stalina miały swój wpływ na treść pracy.

W połowie lutego straca Stalin z zagranicy do Petersburga. Jego droga do Rosji prowadziła bezwzględnie i tym razem przez Polskę.

Bardzo wdzięcznym przedmiotem zainteresowania dla naszych historyków jest dokładne ustalenie i odtworzenie przebiegu obu pobytów Stalina w Polsce. Są one dotąd znane tylko w najogólniejszych zarysach.

R. S.

MIRZO — TURSUN — ZAŁE

Dwie drogi

(Fragment)

W numerze „Głosu Robotniczego” z dn. 9 b. m. zamieściliśmy artykuł p. t. „Prawda o radzieckim Tadżykistanie stała się piękną legendą”. W artykule tym wiele miejsca poświęciliśmy postaci najwybitniejszego współczesnego pisarza tadżyckiego — MIRZO TURSUN ZAŁE.

Pragnąc zapoznać bliżej naszych czytelników z twórczością Tursuna Załe drukujemy poniżej fragment jednego z jego pięknych utworów p. t. „Dwie drogi”.

Dwie drogi: jedna z nich poprzez kałuże tłustej nafty i krwawo ofiar kapitalistycznego wyzysku wiedzie w prostej linii na Wall-Street, druga poprzez ideę braterstwa ludów prowadzi do komunizmu.

Ta druga będzie drogą, po której pójdzie ludzkość...

Lecieliśmy stamtąd, gdzie w słonecu dusza ziębnie człowiecza, lecieliśmy do ojczyzny, w stronę jasności i szczęścia.

Lecieliśmy nad pradawną drogą, nad pyłem wieków, nad ogrodami Edenu, nad legendą daleką.

Lecieliśmy nad czarną drogą niedoli i krzywdy, nad szlakiem faraonów i proroków fałszywych.

Spod skrzydeł umykały ramowiska Mekki, i bóstwa asyryjskie i babilońskie rzeki.

Lecieliśmy nad Tygrysem świmym, nad Eufratem, nad ziemią wypaloną, gdzie brat się męca nad bratem.

Lecieliśmy stamtąd, gdzie słońce człowieka nie-pozdrawia, lecieliśmy niby promień nad królestwami bezprawia.

Niby promień wesoly samolot nasz płynął nad pociępnym Bagdadem i żalonną Medyną.

A niebo było jak nigdy błękitne i spokojne, a pod tym niebem ziemia wypatroszona przez wojnę.

W szklaną spojrzalem dal, ku skałom ciemnym: szedł bój o kolorowe metale i o perły.

O tłustą naftę Mossulu, bawełny puch egipskiej, to Standart-Oil zwęszyła w obcym kraju zyski.

Trzeba wzgardzić sumieniem, prawdą i wolnością, skoro toczy się bitwa o wielki rurociąg.

Nad oceanem, jak obłok, nafty zapach osty — drażni nozdrza bankierów w New-Yorku na Wall-Street.

Nieszczęsny Irak: jak wyrwać w kapitału pętlach! Góra przestępstw podszła wprost do Mahometa.

Bicza cios jest nagrodą za rzekę ognistą, na bagdadzkim szafocie ciała komunistów.

Lecieliśmy niby promień, jutrenki wysłannik, nad bezludną i żółtą pustynią Iranu...

...Lecieliśmy niby promień, ojczysty kraj nas witał, skończyła się pod skrzydłami droga starożytna.

Zaczyna się nowa droga! Prostujcie ramiona, w sercach naszych niech żwawiej szumi krew czerwona.

To droga bojowników, świata budowniczych, ich czynem nieśmiertelna sława towarzyszy.

Od New-Yorku do Tokio, od cedrów do palmy, przez ludzkie serca wiedzie ten trakt niewidzialny.

DROGA BRATERSTWA LUDÓW, IDEI SILNIEJSZEJ NIŻ ATOM — DO KOMUNIZMU TA DROGA POPROWADZI ŚWIAT.

Przełożył

Krzysztof Gruszczyński

Kronika kulturalna ZSRR

SZKOLNICTWO TADŻYKISTANU, które istniały za panowania emira Buchary?

W depeszy ze Stalinalabu (Tadżykistan) zamieszczonej na łamach „Prawdy” znajdujemy następujące ciekawe dane: w archiwum republiki zachował się pierwszy rozkaz, wydany przez Ludowy Komisariat Oświaty Republiki Tadżyckiej w dniu jego utworzenia. Z rozkazu tego, polecającego sporządzić dokładną ewidencję nauczycieli, szkół itd. wynika, iż w okresie tym na terenie całego Tadżykistanu personel nauczycielski obejmował 31 osób, że istniały tu 4 internaty oraz 3 szkoły początkowe, do których uczęszczało 152 uczniów.

Trzy szkoły początkowe — oto wszystkie placówki oświatowe, które istniały za panowania emira Buchary? *Dość Tadżykistan posiada ponad 3 tys. szkół różnego typu — początkowych, 7-letnich i 10-letnich.* Czynne są też instytucje: lekarski i rolniczy, kilka seminarów pedagogicznych i nauczycielskich, a także dziesiątki liceów technicznych. W roku ubiegłym, w Stalinalabie powstał Tadżycki Uniwersytet Państwowy.

„PRZEBUDZENIE STEPŲ”

Nakładem Buriat-Mongolskiego Wydawnictwa Literaturnego w Ulan-Ude ukazał się pierwszy wielki utwór literacki w języku buriat-mongolskim. Jest nim powieść pisarza Zamo Tununowa pt. „Przebudzenie stepu”, której akcja toczy się w stepie Zabajkalskim w okresie wojny domowej.

LI BO — CZŻAO

Kraj nasz przeżywa wielkie przemiany

Notatka: Li Bo-Czżao nie jest obce naszym czytelnikom. Parę tygodni temu drukowaliśmy pięknie opowiadanie tej chińskiej działaczki młodzieżowej pt. „CHIŃSKA ZOJA”.

Obecnie zamieszczamy jej wypowiedź na temat nowego życia w Chińskiej Republice Ludowej, potężnym państwie ludowo-demokratycznym, będącym ważnym ogniwem coraz bardziej umacniającego się obozu postępu i pokoju światowego.

W niedawno utworzonej Chińskiej Republice Ludowej rodzi się nowy stosunek do państwa, do pracy, do kobiety, nowe po-

Robotnicy chiński bronią fabryki przed kuomintangowcami

czucie społecznego obowiązku, nowy pogląd na to, jakie miejsce powinien zajmować w społeczeństwie człowiek pracy...

Te właśnie tematy dzisiaj bardziej niż wszystko inne zajmują naszych pisarzy. Chińscy dramaturgowie wiele piszą o zwycięstwach ludu, walczącego z Kuomintangiem.

Kilka nowych sztuk — „Jan-Go” („Jan-Go” — dawny taniec ludowy chińskich chłopów — obecnie stał się podstawą nowych utworów dramatycznych) — zostało wystawionych w Budapeszcie.

Sztuka „Dwanaście sierpów” mówi o tym, jak Chińczyk, Wan Er, i jego żona czynią wszystko, byleby wypełnić swój obowiązek wobec Ludowej Armii.

W innej sztuce — „Żołnierz Niu Jun-Guj został ranny” — opowiada się, jak chłop chiński za cenę własnego życia ratował i uratował przed wrogiem rannego żołnierza armii narodowo-wyzwoleńczej.

W Chinach kuomintangowskich taka jedność wojska i narodu była oczywiście, niemożliwa.

Sztuka „Sławna latarka” poświęcona jest nowym cechom naszego życia. Zgodnie z dawnym chińskim obyczajem, w dniu Nowego Roku na drzewach wieszano kolorowe latarki z napisem: „Życzymy wam zdrowia i szczęścia”!

Teraz takie latarki wywieszają się w dni narodowych, rewolucyjnych świąt. Ale do starych napisów na latarkach dodano nowe.

W jednej ze scen sztuki „Sławna latarka” chłop dają żonie żołnierza, walczącego w szeregach armii narodowo-wyzwoleńczej latarkę z następującymi napisami: „Chwała idącym na front!” „Ziemia dla tych, którzy ją uprawiają!” „Damy państwu żoźle!” itp.

wyzwolił jeszcze jedno miasto od kuomintangowców.

Pieśni te są śmiałe, pełne optymizmu, wiele w nich słonecznej wiary w przyszłość. Śpiewają je w całym kraju.

Mnóstwo nowych pieśni mówi o legendarnych zwycięstwach naszej Armii, o szczęśliwym życiu w wyzwolonych rejonach, o radości chińskiej kobiety, o naszej Partii Komunistycznej i jej wodzu, towarzyszu Mao Tse-Tungu.

Każdy człowiek ma ukochane książki. Ma również ukochane pieśni. Ma je dzisiaj każdy Chińczyk. Oto przez ulicę zmierzają manifestacyjnie pochodzący chłopcy i dziewczęta. Śpiewają „Pieśń przyjaźni między Związkiem Radzieckim i Chinami”!

Oto zebrali się studenci: śpiewają pieśń o pokoju na całym świecie. Śpiewają pieśni o Związku Radzieckim, o towarzyszu Stalinie.

Każdy Chińczyk doskonale rozumie, że bez Związku Radzieckiego, bez jego olbrzymiej ideologicznej i moralnej pomocy — na ród chiński nie mógłby zwyciężyć swoich wrogów.

Oto dlaczego portret Towarzysza Stalina zdobi fanzę Chińczyka, Oto dlaczego imię Towarzysza Stalina jest tak bardzo drogą każdej robotniczej rodzinie chińskiej. Oto dlaczego każdy patriota chiński, jak żeniec oka strzeże niewzruszonej przyjaźni z wielkim radzieckim narodem.

Zwycięstwo nowego człowieka

Ernst Fischer, austriacki postępowy pisarz i poeta, tak pisze na łamach „Oestreichisches Tagebuch”:

„W wielkim dziele użyczenia pustyni turkmeńskiej daje się odczuć myśl Stalina, wale i śmiałość tego „plamiennego mieszkańca Kolchidy”, jak Lenin niegdyś nazwał Wielkiego Gruzina.

Stalin był tym, który zachęcił inżyniera Dawydowa do realizacji jego olbrzymich zamierzeń i który rozważył z nim wszelkie szczegóły. Był on również inspiratorem zrealizowanego w międzyczasie planu „Wielkiej Wolgi” — olbrzymiego systemu kanałów w rejonie Moskwa-Wolga. Okazywał poparcie twórcemu biologowi Lysence w rewolucjonizowaniu świata roślinnego. Wypracował bezprzykładne pięcioletnie plany uprzemysłowienia zaniedbanego kraju rolniczego oraz uproszczenia jego gospodarki rolnej.

Wiele lat temu, 13 grudnia

W gnieździe górskiego orła — nieustraszonego bojownika o szczęście ludzkości

„Stąd pochodzi wyjątkowy człowiek. Stąd wyszedł, by rozpocząć swoją owocną działalność całkowicie poświęconą sprawie proletariatu i socjalizmu...”

„Dzięki sile swego rozumu, charakteru i serca — ten wielki rewolucjonista dokonał zdumiewających czynów. Może góry Gruzji dały mu tę siłę...”

„Oto zakątek, gdzie słońce wzeszło nad ziemię...”

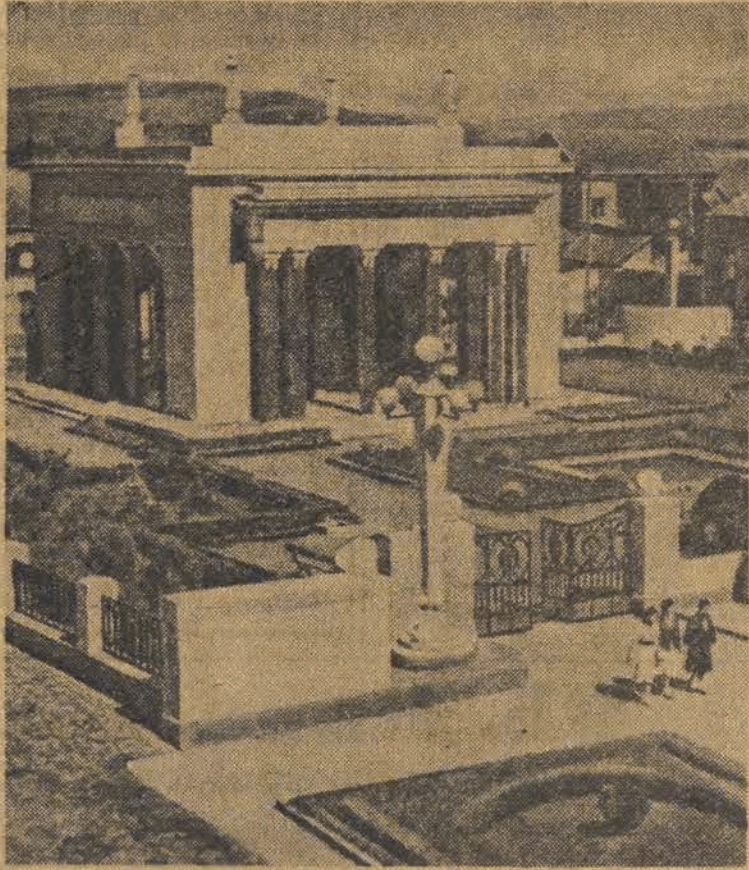
„Przychodzisz tu jak do swego sumienia. Ogarnia cię pragnienie, aby stać się godnym wielkich czasów, aby oddać narodowi wszystkie swe siły...”

Dnia 21 grudnia 1879 roku w małym domku, znajdującym się w niewielkim gruzińskim mieście Gori urodził się Wielki Wódz mas pracujących całego świata, Józef Wissarionowicz Stalin.

Domek ów jest miejscem pielgrzymek tysięcy ludzi. Do Gori napływają niezliczone rzesze robotników i kołchoźników, żołnierzy i studentów, uczonych i artystów, obywateli wielkiego radzieckiego „narodu stu narodów” i gości zagranicznych.

Odwiedzają gorijski Dom-Muzeum mieszkańcy Moskwy i Leningradu, Tbilisi i Chabarowska, Kijowa i Teodozji, Saratowa i Riazania, Baku i Erywania, Mińska i Krowobadu, Krasnodaru i Archangielska, Stalingradu i Alma-Aty... A obok nich spotkamy tu wycieczkę chłopów czeskosłowackich czy albańskich, delegację działaczy społecznych czy kulturalnych z Niemieckiej Republiki Demokratycznej czy Finlandii, Brazylii czy Kuby, Indii czy Korei...

Tysiące ludzi śpieszą do miejsca, stanowiącego świętość nie tylko dla narodów radzieckich, ale i dla wszystkich ludów świata.

Gori — miasto, gdzie się urodził Józef Stalin

ta, aby — w słowach pełnych wzruszenia — wyrazić w gorijskiej księdze pamiątkowej swoją gorącą miłość, podziw i szacunek dla genialnego Stalina.

„Widok małego domku, każda ulica Gori, każdy pamiątkowy kamień szepczą naszemu sercu — Stalin, Stalin, Stalin...”

Tak napisała w księdze pamiątkowej grupa przedstawicieli ukraińskich mas pracujących, zamykając w tej prostej, bezpośredniej wypowiedzi wielką treść.

Bo Stalin to imię, które pobudza do walki o nowy ład, o sprawiedliwość narodową i społeczna o pokój i postęp.

Bo Stalin to imię, które znać: przyjaźń i braterstwo narodów, szczęście całej ludzkości.

Bo Stalin to imię, które jak gwiazda przyświeca zwycięstwu pochodni socjalizmu i komunizmu.

Towarzysz Stalin

w oczach wielkiego pisarza

Znakomity powieściopisarz duński, autor „Ditty, córki człowieka”, Martin Andersen Nexø opublikował w roku 1939 artykuł, w którym czytamy między innymi:

„Sukces i szczęście Związku Radzieckiego wynika z tego, że u steru jego rządów stoją dwaj działacze na miarę światową — Lenin i Stalin. Jeden z nich zastąpił drugiego — jak syn ojca. Lecz żaden z nich nie spadł z nieba. Wyróśli oni z proletariatu światowego, jako żywe uosobienie jego najlepszych sił. Nie ma w nich niczego przypadkowego, jak to się zdarza u przywódców, będących przedstawicielami reformizmu w zachodnio-europejskim ruchu robotniczym. Każdy ruch ma takich przywódców, na jakich sobie zasłużył.

Wielkość Stalina — podobnie jak wielkość Lenina — leży w tym, że jego osoba jest niejako morską latarnią dla uciskanych całego świata, a źródłem niepokoju i trwogi dla możnych. Lenin i Stalin należą do ludzkości,

do jej żywotnej części, pragnącej zbudować nowy, lepszy świat. Imię Stalina błogosławią nieszczęśliwi i uciskani, a przeklinają ciemiężyciele.

Stalin jest towarzyszem każdego robotnika. O jego wyjątkowym znaczeniu jako działacza politycznego wystarczająco wyrażnie mówi obecna sytuacja światowa. Siły swe czerpie on z dążenia całej ludzkości do życia, które byłoby godne człowieka. Pod jego mądrym kierownictwem w Związku Radzieckim urzeczywistnia się stare marzenie uciskanych o życiu bez panów i sług, bez wyzyskiwanych i wyzyskiwaczy.

Przed Stalinem stało wielkie i trudne zadanie budowniczego nowego świata. Trzeba było wykonać wszystko, co najcenniejsze, co pozostało po ginącym świecie, aby stworzyć nowe, godne człowieka życie. Wiele przeciwności trzeba było zważyć.

„Potrzebna była wielka mądrość i dobroć, aby wypełnić to zadanie.”

Z wszystkich krajów świata oczy mas kierują się na Związek Radziecki. Oczy mas, wśród których jest jeszcze wielu podejrzliwych, jako że okłamywano ich zawsze na każdym kroku i trudno im uwierzyć, że tyry razem oszustwa nie będzie. Siły przeszłości czynią wszystko, co tylko możliwe, aby posiąć nienisność.

Lecz liczba tych, którzy wierzą w życie wzrasta. Tego, co nadchodzi nie można już negować, a wśród tego, co będzie, góruje postać Stalina, szczerze oddarzonego wszystkimi najpiękniejszymi cechami człowieka pracy — jedynie w większej skali. Każdy produkujący robotnik w tej postaci — silnej i prostej, mądrej i czujnej, przecznej i pełnej oddania — powinien dostrzec siebie i swój świat.

Czas należy do Stalina. Setki milionów ludzi na całym świecie myślą o nim z uczuciem głębokiej wdzięczności.

Sztuka, która zbliża do milionowych mas postać genialnego Wodza całej postępowej ludzkości

W najtrudniejszych momentach walki rewolucyjnej zawsze przy boku tow. Lenina stał tow. Stalin (na zdjęciu scena z filmu „Lenin w Październiku”)

„Zakres zagadnień interesujących Stalina — czytamy w wydanym niedawno przez „Książkę i Wiedzę” krótkim życiorysie genialnego Wodza postępowej ludzkości — jest niezmiernie rozległy: najbardziej skomplikowane zagadnienia teorii marksizmu-leninizmu — i podręczniki szkolne dla dzieci; zagadnienia polityki zagranicznej Związku Radzieckiego — i codzienna troska o dobry

i wreszcie rozwiązywanie najbardziej skomplikowanych zagadnień teorii i praktyki wojennej”

11 stycznia 1935 roku — w dniu, w którym kinematografia radziecka obchodziła 15-lecie swe

„Czapajew”, wielkość naszych czynów historycznych, walkę robotników i chłopów Związku Radzieckiego o władzę, mobilizujących naród do wypełnienia nowych zadań i przypominających zarówno o zdobyciach jak i trudnościach budownictwa socjalistycznego. Władza radziecka oczekuje od waszych mistrzów odważnego przeniknięcia, w nowe dziedziny „najważniejszej” (Lenin) „i najbardziej masowej ze wszystkich sztuk — sztuk filmowej”.

Jak wiadomo, powyższe wskazówki Stalina stały się programem dalszego rozwoju i impulsem do nowych osiągnięć twórczych filmu radzieckiego, które mieliśmy możność podziwiać choćby z okazji ostatniego festi-

galdnień wojny i pokoju itp. — film radziecki zadziwia również umiejętnością oddania przy pomocy języka filmowego niesmiertelnego dzieła Wielkich Twórców WKP(b) i Państwa Radzieckiego — Lenina i Stalina.

Miliony ludzi, którym nie przypadła w udziale zaszczytna możliwość oglądania żywych postaci Lenina i Stalina, mogą oglądać na ekranie ich obraz i życie w filmie „Lenin w październiku” czy „Lenin w 1918 roku”, w filmie „Człowiek z karabinem” czy „Przysięga”, w filmie „Wielki przelom” czy „Bitwa o Stalingrad”.

Lenin w przyjacielskiej rozmowie z najwybitniejszym uczniem swoim i współpracownikiem Józefem Stalinem (na zdjęciu — scena z filmu „Człowiek z karabinem”)

walu filmowego w ramach Międzynarodowego Przeglądu Polsko-Radzieckiego, festiwalu, będącego przeglądem niezwykle bogatego ideologicznie i artystycznie dorobku kinematografii ZSRR.

Sławiąc wielkość czynów historycznych i walkę robotników i chłopów Związku Radzieckiego, poruszając i zgłębiając współczesną rzeczywistość radziecką oraz obrazując bohaterską przeszłość narodu rosyjskiego i innych bratnich narodów ZSRR, wkraczając w dziedzinę wiedzy, pracy, za-

Kino to „siła wielka i nieoceniona” — powiedział towarzysz Stalin. Nieoceniona — rzeczywiście. Właśnie bowiem w związku z przypadającą w dniu 21 b.m. rocznicą 70-lecia urodzin towarzysza Stalina i odbywającym się na tę cześć wyświetlaniem filmów leninowsko-stalinowskich zbliżyła ona z ekranu postać genialnego Generalissimusa, Chorążego Postępu i Pokoju i Wielkiego Przyjaciela Polski do szerokich mas miłującej go i podziwiającej ludności naszego kraju.

PABLO NERUDA

Dwa zaproszenia

Jak wiadomo, mój kraj jest najdalej położony spośród krajów Ameryki. Na jego odosobnienie złożyły się: potężny lańcuch Andów, morze i... feudalizm.

A jednak niedawno, czy wielkich mocarstw zwróciły się na tę zapomnianą i pokrzywdzoną krainę. Dwa wielkie państwa powzięły jednocześnie myśl zaproszenia do siebie dwóch przedstawicieli narodu chilijskiego. Rząd Stanów Zjednoczonych wezwał... głównodowodzącego armii chilijskiej. Co do mnie — nie jestem generałem, jestem po prostu poetą — a jednak zaprosiło mnie w tym samym czasie do siebie wielkie państwo. Państwem tym był Związek Radziecki. I tak, w chwili, gdy chilijski generał wyruszył w drogę, wędząc już z daleka za bombą atomową — ja odlatywałem na uroczystości rocznicowe ku czci poety dawnych czasów, wielkiego poety, piewcy pokoju, Aleksandra Siergiejewicza Puszkina.

General dawno już powrócił do mojej ojczyzny. Ja nie mogłem powrócić, między innymi i dlatego, że nie byłem pewien, czy w zapasie kul, zakupionych w czasie podróży przez generała — nie znajdzie się kilka przeczonych dla mnie.

Faktem jest, że od chwili powrotu, generał ten, spełniając coś, co uważa zapewne za swój obowiązek — pisze artykuły z dziedziny geopolityki, nawołując do przeobrażenia mego kraju w arsenał wojny międzykontynentalnej.

Gdybym był mógł powrócić do kraju, przywoziłbym ze so-

ba inne fakty, inne prawdy, inne doświadczenia. Przywoziłbym prawdy głoszone przez Puszkina, pieśń i sztandar Puszkina.

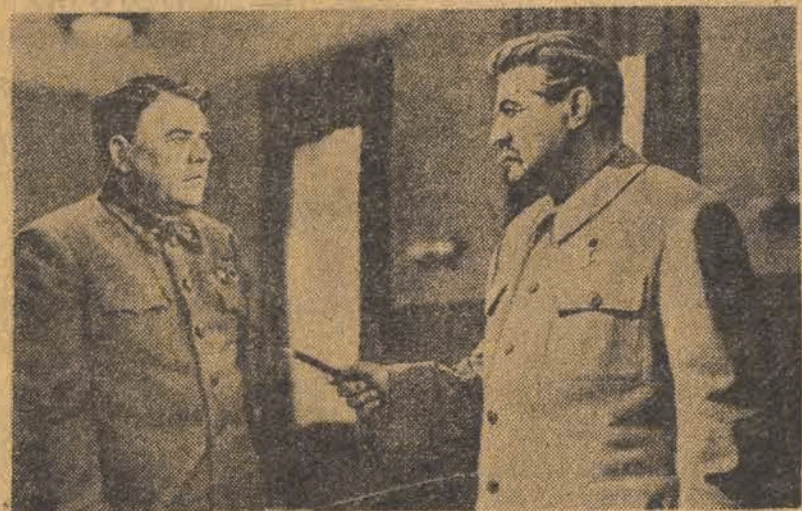
Widziałem muzea puszkiniowskie, wznoszące się z ruin — i oblicze poety, podobne do oblicza dziwnego anioła, widniejące w pałacach i na dworcach kolejowych, na skrzydłach samolotów w białe noce leninogradskie — i w olbrzymiej fabryce traktorów świeżo odbudowanej w mieście po tysiącokroć bohaterskim — w Stalingradzie.

W ten sam sposób, w jaki od budował swoje miasta i fabryki oraz ogólny dobrobyt ludności — Związek Radziecki odtwarza rzeczywiste oblicze swych wielkich twórców i zapoznaje z nimi cały naród.

Te dwa zaproszenia — to klucz do zrozumienia wszystkiego, co dzieje się w chwili obecnej.

Z jednej strony widzimy, że gdy unosi się na chwilę dolarowa kurtyna — to wyłączając po to, by uprzytomnić choćby z daleka generałom amerykańskim możliwości masowego zniszczenia, którymi szczytują się z niezmierną pychą ogromne państwo.

Tymczasem z drugiej strony, gdy tylko potrafimy przeniknąć żelazną kurtynę oszczerstwa, którym usiłuje się otoczyć nowy świat — odsłania się naszym oczom wspaniałe zwycięstwo geniuszu nad czasem — i kult dla wkładu kulturalnego przeszłości, który stał się udziałem całego narodu.

Fragment ze wspaniałego eposu filmowego o bitwie stalingradzkiej (genialny wódz, Stalin, w rozmowie z tow. Wasilewskim)

stan urządzeń miejskich stolicy proletariackiej; stworzenie Wielkiej Północnej Drogi Morskiej — i osuszenie bagien Kolchidy; zagadnienia rozwoju literatury i sztuki radzieckiej — i redagowanie statutu życia kolchozowego

go istnienia — Józef Stalin postawił przed realizatorami filmowymi ZSRR nowe zadania:

„Władza radziecka — pisał Towarzysz Stalin — oczekuje od was nowych osiągnięć, nowych filmów, sławiących podobnie jak

Głos Kobiet

Kobiety 36 krajów walczą o pokój

Obrady Komitetu Wykonawczego Św. Demokratycznej Federacji Kobiet

W ubiegłym miesiącu odbyło się w Moskwie posiedzenie Komitetu Wykonawczego Światowej Demokratycznej Federacji Kobiet. Do stolicy Związku Radzieckiego przybyło 106 kobiet, przedstawicielek 36 krajów. Polskę reprezentowały: wiceprezidentka Federacji tow. Pragierowa, przewodnicząca Zarządu Głównego Ligi Kobiet tow. Sztachelska, sekretarz tow. Zawadzka oraz kierownik działu kobiecego K. C. tow. Orłowska.

Obrady, które wykazały zdecydowaną wolę kobiet utrzymania pokoju, toczyły się w atmosferze serdecznej przyjaźni. Szczególną sympatią otaczano przedstawicielki Chin Ludowych. Witano je jako symbol zwycięstwa idei komunizmu, jako przedstawicielki nowego Państwa, włączającego się do wielkiej rodziny narodów obozu postępu, pokoju i demokracji.

ŻYWY UDZIAŁ DELEGACJI POLSKIEJ

Delegatki polskie brały żywy udział w obradach. Tow. Pragierowa wygłosiła referat na temat zadań Federacji w chwili obecnej. Polki wchodziły w skład 3 komisji wyłonionych na posiedzeniu. W dyskusji przemawiały przedstawieli wszystkie 36 krajów. Delegatki narodów, które w wyniku ostatniej wojny uzyskały wolność i obecnie urzeczywistniają wspaniałe zdobycze nowego ustroju, opowiadały o rozwoju ruchu kobiecego, o akcji opieki nad matką i dzieckiem, o wielkich osiągnięciach społecznych. Inaczej wygląda życie kobiety w krajach kapitalistycznych, a już wręcz tragicznie w krajach kolonialnych.

W KRAJACH NIEWOLI I UCISKU

Położenie kobiet w Ameryce przedstawiła zona sławnego śpiewaka Paula Robesona, mówiąc o szalejącym bezrobociu i o okrutnym traktowaniu ludności murzyńskiej przez faszystów. O tragicznym położeniu kobiet walczącej Grecji mówiła Roula Koukoulou, podkreślając, że nigdy dotychczas w historii Grecji kobiety nie wykazywały tak wielkiego męstwa, jak obecnie. P. Koukoulou opowiadała o niedoli kobiet i dzieci palonych i mordowanych przez wojska rządowe oraz oficerów amerykańskich. O nieludzkim terrorze, jaki stosują imperialiści w państwach kolonialnych opowiadały delegatki z Wietnamu i Indonezji, o bezrobo-

tniczki narady dwa wnioski, z którymi chcą zwrócić się do Organizacji Narodów Zjednoczonych. We wnioskach tych domagają się zniesienia wyzysku kobiet w krajach kapitalistycznych oraz ustanowienia Międzynarodowego Dnia Dziecka.

WALKA O POKÓJ — BOJOWYM ZADANIEM

Konferencja była żywiołową manifestacją na cześć Związku Radzieckiego, Generalissimusa Stalina oraz pokoju. Dowiodła ona jeszcze raz, że kobiety całego świata pragną pokoju, że są zdecydowane o ten pokój walczyć.

Ogromną rolę jaką organizacje kobiece mają spełnić w tej walce o pokój, podkreślają uchwały Biura Informacyjnego i III Plenum KC naszej Partii. W tym kierunku powinna się więc potoczyć praca Kół Ligi Kobiet i Komisji Kobiecych.

Szeroko prowadzona akcja propagandowa, omawiająca wojenną politykę państw imperialistycznych oraz walkę o pokój toczoną przez Związek Radziecki i państwa demokracji ludowej, powinna objać wszystkie kobiety w mieście i na wsi.

Kobiety nasze, które w czasie ostatniej wojny poniosły tak dotkliwe straty, nie zapomniły jeszcze

okrutnych prześladowań, jakie dotknęły niemal każdą rodzinę w Polsce.

Odczyty, pogadanki, wiece, filmy, odpowiednia literatura — oto środki, przy pomocy których na leży przeprowadzać szeroko zakrojoną akcję w obronie pokoju. Trzeba, aby nasze zakładowe koła Ligi Kobiet dobrze przygotowały się do stojących przed nimi doniosłych zadań.

Ob. Banaszczykowa Przodownica społeczna w PZPB Nr. 16

Zawsze pogodna twarz — ob. Banaszczykowej, robotnicy na oddziale szpitalnym w PZPB Nr 16 budzą sympatię i zaufanie. Choć bezpartyjna — jest przodownicą społeczną w całym znaczeniu tego słowa.

Nie trzeba chyba mówić o tym, jak wielką rolę spełnia Liga Kobiet w sąsiedztwie szeregach prawie wszystkie kobiety z „Bawelnianej Szesnastki”. A kobiety stanowią tu przylatczającą większość załogi. To też przedterminowe wykonanie planu zakładu zawdzięczają w dużej mierze wysiłkowi kobiet.

Nie mało zasług położyła ob. Banaszczykowa przy werbunku swych

wszystkie bolączki oraz potrzeby towarzyszek pracy.

Ob. Banaszczykowa jest uświadomioną kobietą, której dodatni wpływ oddziaływały na całą załogę „Bawelnianej Szesnastki”.

WYPOŻYCZALNIA sprzętu domowego na wsiach Pożyteczna akcja Woj. Zarządu ZSCh

Wydział kobiecy Wojewódzkiego Zarządu Samopomocy Chłopskiej w Łodzi postanowił na terenie wsi uruchomić wypożyczalnię sprzętu domowego dla kobiet wiejskich. Wypożyczalnia to opatrzone zostaną w pełne komplety sprzętu gospodarskiego, a więc maszynki do mięsa, maszynki do obrabiania ziemniaków, kotły, żelazka do prasowania, komplety naczyń, nakrycia stołowe, wyżmaczki itd. Wartość jednego takiego kompletu sprzętu domowego wyniesie około 50 tysięcy złotych.

W obecnej chwili przygotowuje się wyposażenie pierwszych trzech tego rodzaju ośrodków w wsiach spódzielskich, a to w Wilkowicach, Konarach i Srebrnej.

Jest to inicjatywa bardzo pożyteczna i napewno będzie przyjęta z radością przez gospodynie wiejskie.

Przewodnicząca L. K. w „Bawelnianej Szesnastce” tow. Furmańska z wielkim uznaniem wyraża się o ob. Banaszczyk. — Ona już taką jest, że interesuje się wszystkim. Nie udaje jej uwagi żadna złośliwie rozpuszczona plotka nieuczciwymi jednostkami. Potrafi wszystko wyjaśnić, natychmiast zareagować. Interesuje ją każdy postój maszyny

Kobiety wiejskie uczą się na kursach dla analfabetów

Już zapadł zmrok. We wsi Dąbrowice, walcząc z wiatrem przemijającego dnia, walczyły w chustach postacie. Zmierzają do budynku szkolnego, w którym wkrótce rozpocznie się lekcja czytania i pisania.

W sali szkolnej widno i ciepło. Przybyły kobiety szybko dobywają z zawiniątka książki i zeszyty. Młoda gospodyni wiejska zasiada na ławce, z zapalem sylabizuje. Na chwilę odrywa się od czytania i mówi: „akurat mój Antos poszedł w tym roku do pierwszego oddziału. Nie chce żeby wstydził się, iż matka mniej potrafi, niż on. Będziemy się razem uczyć.”

Starsze kobiety pokazują swe prace. „Pierwszy raz podpisałam moje imię i nazwisko” — mówi z dumą jedna z nich. — Mam pięćdziesiąt lat, a dotychczas podpisywałam się

krzyżkami, i zawsze musiałam wierzyc na słowo temu, co mi kazano podpisywać. Już wkrótce jednak będę mogła łatwo przeczytać, co podpisuję.”

Jedna ze starszych kobiet ubolewa, że nauka w tym wieku ciężko przychodzi. „Ale nie ustąpię — muszę nareszcie sama czytać gazetę czy książkę”. „Zadna z nas nie porzuci nauki, bo wszystkie zrozumiałymy, że dotąd życie nasze tonęło w ciemnościach, a dopiero obecnie wydołujemy się na światło” — z zapalem oświadcza inna.

W Woli Makowskiej, dwa kursy

odbywają się w dwóch klasach szkolnych, dobrze ogrzanych i oświetlonych. Tu również uczą się przeważnie kobiety. Są pilne i czynią szybkie postępy w nauce. „Mój mąż — mówi jedna — zawsze sprawdza stopnie, które mi stawia nauczyciel. A jak nie mam piątki, to mnie zawstydzą przed dziećmi”. Panuje tu miły, swobodny nastrój. Uczące się korzystają nie tylko ze wskazówek w nauce — zgłaszają się także do kierownictwa kursu z bolączkami swego codziennego życia, prosząc o radę i otrzymaną ją.

(Sigma)

A. S. Makarenko

Wychowanie w rodzinie

(Ciąg dalszy)

Zagadnienie wychowania seksualnego uważane jest za jedno z najtrudniejszych zagadnień wychowawczych. W rzeczy samej — o żadnym innym nie wygłoszono tylu zawziętych i niesłusznych poglądów. A tymczasem zagadnienie to w praktyce bynajmniej nie jest tak trudne. W wielu rodzinach rozwija się je bardzo prosto i bez męczących wahań. Stała się ono trudne dopiero wówczas, kiedy nadaje mu się zbyt wielkie znaczenie, włączając je z ogółu zagadnień wychowawczych.

Sprawę wychowania seksualnego w rodzinie rozwiązuje się w sposób właściwy tylko wtedy, o tyle, o ile rodzice dobrze rozumieją cel, który

Wychowanie seksualne

mają osiągnąć. Jeżeli cel będzie dla rodziców wyraźny, wyraźne staną się również drogi prowadzące do niego.

Każdy człowiek po dojściu do pewnego wieku powinien żyć życiem seksualnym, stanowiącym niezbędną funkcję większości istot żywych. Jednak życie płciowe człowieka musi różnić się zasadniczo od życia zwierząt. W tym właśnie zawiera się właściwy cel wychowania. Zwierzęta odczuwają potrzebę życia płciowego wówczas, kiedy odczuwają w nich instynkt posiadania potomstwa. Wśród zwierząt też prawie że nie spotyka się rozwińszłości. Czło-

wiek natomiast dąży ustawicznie do doznań płciowych, niezależnie od tego, czy pragnie dzieci — i to dążenie przybiera niekiedy formy tak bezładne i moralnie nieusprawiedliwione, że przynosi nieszczęście i jemu i innym. Człowiek przeszedł długą historię rozwoju i rozwijał się nie tylko, jako gatunek zoologiczny, ale również jako istota społeczna. W dziejach tego rozwoju ukształtowały się od dawna ideały ludzkie w wielu dziedzinach moralności, między innymi i w życiu płciowym człowieka. W społeczeństwie klasowym ideały te ulegały nieraz pogwałceniu w inte-

resie klas rządzących. Takie pogwałcenie występuje w obrębie rodziny pod postacią poniżenia kobiety i despotycznej władzy mężczyzny. Wiemy dobrze, że w pewnych krajach istniało kupczenie kobietami. Znamy w historii rozmaite formy wielożoności. Kiedy kobietę traktowano jedynie tylko jako przedmiot rozkoszy mężczyzny. Wiemy o istnieniu tak ohydnych zjawisk, jak prostytutka, znany wreszcie przymusowe więzy rodzinne, kiedy — to mężczyzna i kobieta musieli żyć razem bez względu, czy tego chcieli, czy też nie.

Rewolucja Październikowa położyła kres politycznemu, prawnemu i ekonomicznemu upodleniu kobiety i uświadomiła ją od wielu rodzajów ubliżającego stosunku mężczyzny do niej. Ale wielu ludzi niewłaściwie zrozumiało tę nową wolność sądząc, że życie płciowe człowieka może przybrać formę bezładnego zmieniania par małżeńskich, formę tak zwanej wolnej miłości.

W zorganizowanym społeczeństwie ludzkim, a tym bardziej w społeczeństwie socjalistycznym, takie pojmowanie życia płciowego musi prowadzić do niegodnego człowieka prostactwa, do wulgaryzacji, do cieńskich przeżyć jednostek, do nieszczęść, do rozzerwania rodziny i sierotki dzieci.

Jak w każdej innej dziedzinie życia, podobnie i w dziedzinie seksualnej człowiek nie może zapominać o tym, że jest członkiem społeczeństwa, obywatelem swego kraju, uczestnikiem naszego budownictwa socjalistycznego. Dlatego i w tym ustosunkowaniu się do osobnika innej płci człowiek radziecki musi brać pod uwagę wymagania moralności społecznej, zawsze stojącej na straży interesów ogółu. Ta moralność społeczna stawia każdemu obywatelowi określone wymagania również w dziedzinie seksualnej. Rodzice powinni wychowywać dzieci na ludzi, których zachowanie nie będzie sprzeczne z moralnością społeczną.

(D. c. n.)

Zarząd Ligi Kobiet w Końskich pracuje sprawnie

Zarząd Ligi Kobiet w Końskich nie wykazywał dotychczas większej aktywności organizacyjnej i dopiero w roku 1949, w III-cim etapie współzawodnictwa, praca jego nabrala właściwego rozmiaru. W tym okresie liczba członkiń wzrosła trzykrotnie. Już w każdej gminie powiatu koneckiego istnieje Rada Kobiece, które przeprowadzają zakrojona na szeroką skalę akcja oświatowa wśród kobiet wiejskich.

Każdego miesiąca odbywają się zebrania kół, na których opracowywane są szczegółowe wytyczne działalności na miesiąc następny. Liga Kobiet wysuwa wyróżniające się w pracy społecznej kobiety na różne placówki społeczne i zawodowe. Wiele kobiet objęło stanowiska gminnych sekretarzy zarządów Związku Samopomocy Chłopskiej.

Powiatowy Zarząd Ligi Kobiet organizuje dla swych członkiń kursy, kroju i szycia, dobrego pieczenia oraz lekarze wygłaszają dla członkiń Ligi Kobiet popularne pogadanki.

Kobiety powiatu koneckiego uczestniczą masowo w różnych poczynaniach społecznych. Przeprowadzają one w roku bieżącym 72.103 godzin przy budowie dróg i oczyszczaniu ulic. Ożywiona jest współpraca kobiet wiejskich i miejskich w ramach akcji łączności miasta ze wsią.

Osiągnięcia swoje zawdzięcza Liga Kobiet w dużej mierze zorganizowanemu współzawodnictwu między kolumnami terenowymi. Współzawodnictwo obejmuje zakładanie dziecięcych, ogrodników warzywnych i t.p.

W programie prac na rok 1950 członkinie Ligi Kobiet w koneckim postanowiły założyć koła Ligi Kobiet przy wszystkich Państwowych Gospodarstwach Rolnych i zakładach pracy oraz podwoić liczbę członkiń w kołach istniejących. Poza tym zaplanowano systematyczne szkolenie członkiń Ligi Kobiet oraz regularne odbywanie zebrań. W ostatnich dniach Liga Kobiet wydatnie uczestniczy w licznych obchodach i uroczystościach, poświęconych 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Stalina.

Nasi korespondenci fabryczni piszą Przedszkole przy PZPW Nr. 6 obchodzi swe święto

W dniu 10 grudnia br. przedszkole przy naszych zakładach obchodziło uroczystie 4 rocznicę istnienia.

Dorobek tych 4 lat zobrazowała otwarta w tym dniu wystawa prac dziecięcych.

Przedszkole nasze początkowo borykało się z dużymi trudnościami. Brak sprzętu, niuflowość ze strony rodziców dawały się organizatorom dotkliwie we znaki. Usilna i ofiarna praca przyniosła jednak pożądane owoce. Przedszkole rozwijało się z dnia na dzień. Trudności stopniowo przezwyciężano. Dzisiaj przedszkole

nasze może poszczycić się poważnymi osiągnięciami.

Przedszkole nasze w ramach czynu Wydziału Socjalnego przyjętego przez zeń dla uczczenia 70 rocznicy urodzin Towarzysza Stalina, zostało całkowicie zradiofonizowane.

Wierzymy, że Dyrekcja zakładu wraz z wydziałem socjalnym i Radą Zakładową przy PZPW Nr. 6 nie poprzestaną na dotychczasowych osiągnięciach i tę pożyteczną pracę dalej będą rozwijać.

S. Rogga
Korespondent „Głosu” z PZPW Nr. 6

Podajemy 5 wzorów na fartszki domowe, robimy je z resztek kretonu gładkiego, w paski lub deseniowego. 1. Fartszki z kretonu w kwiatki, przed cały, spódnica zapinana w pasie na guzik. Ciemna lamówka od góry przechodzi na zewnętrzny obwód kieszeni.

2.ładny fartszki w paski. Dół krótki marszczony z nakładanymi kieszeniami górę tworzą skrzyżowane szelki. Całość wykonana w zaberkki.

3. Fartszki kryjący całkowicie suknie, wiązany z tyłu. Kieszenie nakładane.

4. Fartszki zrobiony ze zwykłej ściereczki liniowej, szelki i pasek dorabiamy z gładkiego białego lnu.

5. Twarzowy fartszki z 2 kolorowymi kretonikami, tył wiązany na karku.

17 grudnia

WAGA, WYKŁADOWCY DZIELNICZY ŚRÓDMIEŚCIE-PRAWA

Dnia 17 bm. o godz. 15 odbędzie się kolejne seminarium dla wykładowców w lokalu Dzielniczy przy ul. Gdańskiej 75.

Obecność wszystkich wykładowców obowiązkowa.

WAGA, CZŁONKOWIE KOŁA TERENOWEGO Z DZIELNICZY GÓRNA-LEWA!

Dnia 18 bm. o godz. 10 odbędzie się w lokalu Dzielniczy zebranie członków koła terenowego.

Obecność obowiązkowa.

WAGA, KIEROWNICY PERSONALNI Z TERENU DZIELNICZY GÓRNA-LEWA!

Dziś, tj. 17 bm. o godz. 14 odbędzie się w lokalu Dzielniczy odprawa kierowników personalnych. Stawienie obowiązkowe.

WAGA, CZŁONKOWIE PODSTAWOWEJ ORGANIZACJI PARTIJNEJ PRZY SZKOLE GŁÓWNEJ PLANOWANIA I STATYSTYKI

Dziś, tj. 17 bm. o godz. 19-ej w sali 104 odbędzie się zebranie podstwa wowej organizacji partyjnej przy Szkole Głównej Planowania i Statystyki.

Obecność wszystkich studentów, członków PZPR obowiązkowa.

WAGA. Egzekutywa Komitetu Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Uniwersytecie Łódzkim zawiadamia, że w dniu 18 bm. o godzinie 9-ej w sali „Anatomicum” przy ul. Narutowicza 60 odbędzie się zebranie pracowników naukowych, administracyjnych i studentów. Obecność obowiązkowa.

Dotkliwa bolączka gospodyń domu

Pralnie chemiczne zbyt długo przetrzymują roboty

Należy wprowadzić pracę na dwie zmiany

Pralnie chemiczne i farbiarnie należą do przedsiębiorstw usługowych tego rodzaju, które swój sposób pracy winny ściśle przystosować do potrzeb ludności pracującej, jeśli mają istotnie spełniać swe zadania.

Jak działają pralnie spółdzielcze na terenie naszego miasta? Olig wielokrotnie utyskiwania naszych czytelników na wykonywanie przez pralnie powierzonych im robót, skłoniły nas do bliźszego zainteresowania się tym zagadnieniem. Okazało się, że w Łodzi pralnie spółdzielcze organizuje Centrala Spółdzielni Pracy.

Wydaje się, że kierownictwo Centrali powinno zastanowić się nad projektem uruchomienia pralni na 2-3 zmiany. Wtedy przy dotychczasowej liczbie punktów przytoczonej, można by osiągnąć znacznie lepsze rezultaty i nie napływałyby stale do Redakcji listy ze skargami na zbyt długie przetrzymywanie bielizny w pralniach.

Obecnie ma zostać urządzona przy Centrali Rzemieślniczej nowoczesna pralnia mechaniczna. Przygotowanie się już maszyny i wszystkie niezbędne urządzenia, by pralnie można było uruchomić w 1950 roku.

W Planie 6-letnim Zarząd Miejski przewiduje również uruchomienie wielkich pralni mechanicznych przy Zakładach Kapielowych w Łodzi. Tak więc sprawa odpowiedniej ilości zakładów pracy, które byłyby w stanie zaspokoić wszystkie potrzeby ludności Łodzi w tym zakresie, zostanie

rozwiązana w sposób celowy i słuszny.

Nie czekając jednak na projektowane instalacje, należy już obecnie umożliwić korzystanie ludności z pralni mechanicznych — w jak najszerszym zakresie. A osiągnąć to można na drodze usprawnienia działalności pralni, wprowadzając dwuzmianowość w ich pracy.

M. Zal.

Łódzcy tramwajarze biorą udział w Stalinowskich Dniach Pracy

W dniach 19, 20 i 21 grudnia br. wszyscy tramwajarze, zarówno partyjni, jak i bezpartyjni, zobowiązani się wziąć udział w Stalinowskich Dniach Pracy.

W ciągu tych trzech dni konduktory i motorniczy będą wykonywać swe obowiązki ze zdwojoną uprzejmością i sprawnością.

Nasi Czytelnicy zwracają uwagę... Kiedy odpadki będą odebrane?

J. Stopycz — korespondent „Głosu” z ZZKap. zakł. „A” pisze: „W ostatnich tygodniach odbywała się na terenie naszego miasta zbiórka odpadków. Z inicjatywą tą wystąpił Społeczny Komitet Zbiórki Odpadków wespół z Centralą Odpadków Użytkowych, zwracając się do społeczeństwa z apelem o pełne poparcie tej akcji i oddawanie odpadków rozasyłanych w tym celu po mieście ekipom młodzieżowym. Niestety, skończyło się na apelach i wezwaniach. Na przykład, Zjednoczone Zakłady Przemysłu Kapeluszniczego Oddział „A” już w październiku zawiadomiły Centralę Odpadków Użytkowych, że posiadają większą ilość odpadków w postaci kurzu szlifierskiego i obcińków tektury, prosząc o ich odbiór. Następnie prośba ta ponawiana była kilkakrotnie. Jednak Zbiornica Nr 3, która miała odpadki te odebrać, nie zgłasza się do tej pory. Dwa razy tylko przyjechał do naszego Zakładu wóz ze Zbiornicy, po to tylko, by kilkoma koszami odpadków dopełnić nie zapelniony całkowicie wóz. Tymczasem wielkie ilości odpadków poniewierają się i zajmują nam miejsce, przeszkadzając w pracy...”

Prosimy COU o wyjaśnienie.

Łódź składa hołd

Wodzowi mas pracujących świata Akademia dla uczczenia 70 rocznicy urodzin Tow. J. Stalina

W dniu 20 grudnia br. o godzinie 17 w sali Filharmonii Łódzkiej odbędzie się uroczysta akademia z okazji 70 rocznicy urodzin Józefa Stalina.

W programie akademii: 1) Zagajenie — Rektor U. Ł., prof. dr J. Chałasiński. 2) Stalinowska polityka w nauce — wygłosił ob. Władysław Krajewski. 3) Część artystyczna. Komitet Obchodu 70-lecia urodzin Józefa Stalina przy U. Ł. — prosi o przybycie ob. ob. profesorów, pracowników naukowych oraz całą młodzież akademicką.

rocznicy urodzin Generalissimusa Józefa Stalina. W części artystycznej programu wezmą udział chłowe zespoły świąteczne „Włókniarzy” oraz orkiestra Elektrowni Łódzkiej.

Naczelna Organizacja Techniczna,

Oddział w Łodzi, organizuje w poniedziałek, dnia 19 bm. o godz. 19-tej w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej 102 Akademię z okazji 70-tych rocznicy urodzin Generalissimusa Józefa Stalina, na którą za prasa członków Stowarzyszeń Branżowych — NOT.

Uwaga, korespondenci fabryczni „Głosu”!

W niedzielę, dnia 18 bm. o godzinie 10 w sali kina „Teęca” przy ul. Piotrkowskiej 108 odbędzie się

POKAZ FILMOWY połączony z dyskusją. Będzie wyświetlany film p.t. „Przysięga”. Prosimy o punktualne przybycie. Redakcja „Głosu Robotniczego”

Pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi na cześć Generalissimusa STALINA

Pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi powzięli następującą rezolucję dla uczczenia rocznicy urodzin Generalissimusa J. Stalina:

bioteki do podjęcia podobnej akcji w celu stworzenia ogólnopolskiego, centralnego katalogu ruchów społecznych XIX i XX wieku.

PPB ocenia wyniki swej calorocznej pracy

Dziś o godz. 13 odbędzie się w świetlicy przy ul. Nawrot 23 odprawa aktywnych pracowników Łódzkiego Zjednoczenia Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych. Na odprawie tej naczelny dyrektor PPB inż. Letowski, podsumuje wyniki calorocznej pracy przedsiębiorstwa. Przewodnikom pracy wręczone zostaną nagrody i dyplomy uznania.

PAŃSTWOWE ZJEDNOCZONE ZAKŁADY PRZEMYSŁU PASMANTERYJNEGO Łódź-Południe, ul. Kopernika 1-3 poszukują INŻYNIERA wżgl. TECHNIKA-ELEKTRYKA na stanowisko Kierownika Energetyki i Ruchu. Zgłoszenia przyjmuje Wydział Personalny.

PAŃSTWOWE PRZEDSIĘBIORSTWO MIERNICZE Oddział w Kielcach otworzyło z dniem 1 grudnia br. Biuro Terenowe P.P.M. w Łodzi ul. Piotrkowska 65, I piętro, tel. 203-02. Zgodnie z Zarządzeniem Rady Ministrów z dnia 19.2.1949 r. w sprawie dostaw robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, wszelkie prace wchodzące w zakres miernictwa należy kierować pod wskazanym wyżej adresem. Dyrekcja Oddziału P.P.M. w Kielcach 2288-k

MIĘSKI HANDEL DETALICZNY PRZY UL. PIOTRKOWSKIEJ 113 wejście C zakupi natychmiast w b. dobrym stanie: WAGI SZALKOWE WAGI UCHYLENE WAGI DZIESIĘTNE 2306-k

ZAKŁADY PRZEMYSŁU DZIEWIARSKIEGO im. TEODORA DURACZA Łódź, ul. M. Nowotki 65 poszukują: 1) MECHANIKA do maszyn szwalniczych 2) ELEKTROMONTERA 3) ŚLUSARZA do robót precyzyjnych 4) TOKARZA Zgłoszenia przyjmuje Wydział Personalny. 2301-k

Pracownicy Zarządu Nieruchomości dla uczczenia 70 rocznicy urodzin Tow. Stalina

Z inicjatywy Podstawowej Organizacji PZPR i Rady Zakładowej pracownicy Zarządu Nieruchomości, łącząc się z masami pracującymi całego świata dla uczczenia 70 rocznicy urodzin największego uczenia, Lenina, Wielkiego

Wodza i Nauczyciela międzynarodowego proletariatu, Generalissimusa Józefa Stalina, Wielkiego Przyjaciela Narodu polskiego — zobowiązali się opodatkować w wysokości 1 procent od swych poborów na rzecz pomocy niezamożnym młodzieży w szkole Głuchoniemych i zakupić dla nich potrzebne narzędzia rzemieślnicze.

Ponadto pracownicy zobowiązali się przystąpić w dniu 13 bm. do uporządkowania Bałut.

Lekarze PZPR-owcy obradują

Wczoraj w Wydziale Socjalnym Komitetu Łódzkiego PZPR odbyła się narada aktywno lekarskiego z terenu naszego miasta, przy współudziale zastępcy kierownika Wydziału Socjalnego KC PZPR tow. Jana Wolanńskiego, przewodniczącego ORZZ — tow. Krzywańskiego oraz przedstawicieli Ubezpieczalni Społecznej.

Treścią konferencji była obecna sytuacja lecznictwa społecznego w Łodzi, oraz sprawa udziału lekarzy łódzkich przy realizacji Planu Szóstoletniego w Społecznej Służbie Zdrowia. W toku ożywionej dyskusji towarzyszyli lekarze podkreślali konieczność sknięcia wszystkich wysiłków dla zabezpieczenia zdrowia czło wieka pracy i jego dzieci. Omawiano była również rola lekarzy fabrycznych w leczeniu profilaktycznym, akcja zwalczania gruźlicy, oraz zabezpieczenia kadr na wszystkich odcinkach lecznictwa społecznego. Dyskusję podsumował tow. Wołański.

Tematy dnia Imprezy niedzielne DRN

W swoim czasie wysunęliśmy pod adresem Dzielnicowych Rad Narodowych w naszym mieście postulat organizowania imprez niedzielnych dla świata pracy, imprez, które od bywałyby się we wszystkich dzielnicach Łodzi, bawiąc i kształcąc jednocześnie. Ze względu na porę roku imprezy takie odbywać się winny w zamkniętych lokalach, świetlicach rejonowych czy fabrycznych przy udziale nie tylko zespołów artystycznych, ale również prelegentów, którzy mogli wygłaszać interesujące pogadanki.

Postulat ten, jak dotychczas, nierzeczywiście z powodzeniem Dzielnicowa Rada Narodowa przy Starostwie śródmiejskim. W ubiegłą niedzielę w świetlicy PZPB nr 2 odbył się wieczór świetlicowy, na którym wygłoszono pogadankę na temat aktualny — walki z analfabetyzmem, a następnie odbyły się występy zespołu tańca przy PZPB nr 3, oraz orkiestra Wojska Polskiego. Interesująca ta impreza zgromadziła wielu mieszkańców śródmieścia.

Pozostałe jednak DEN — DRN Południe i DEN Północ — jeszcze o urządzaniu tego rodzaju masowych rozrywek dla mieszkańców swych terenów nie pomyślały. A przecież istnieją tam odpowiednie lokale, są również zespoły świetlicowe, które mogłyby umilić owo poranki czy popołudnia, wolne od pracy. Zespoły fabryczne z pewnością ułatwiłyby Dzielnicowym Radom zorganizowanie tych miłych imprez, na które czekają mieszkańcy Łodzi.

DRN-śródmieścia nie poprzestanie na tej jednej imprezie, jak nas zapewniło. To dobrze. Za przykładem jednak tej Rady powinny pojąć i dwie pozostałe. Rola bowiem Rad w upowszechnieniu kultury powinna między innymi polegać i na tym, by dostarczały one mieszkańcom swych terenów godziwej rozrywki. (mz)

SPÓŁDZIELNIA PRACY „ELEKTRO - CZYN” Łódź, Piotrkowska 158, tel. 140-43 poszukuje dobrych monterów na instalacje światła i siły. 2318 Zarząd

Ogłoszenia drobne ZGUBIONO książkę doręczną Garbini Nr 1, Łódź, Długosza 27.

Załoga Zakł. Graf. „Prasa” wzmocnionym wysiłkiem uczci 70 rocznicę urodzin Tow. J. Stalina

Na ogólnym zebraniu załogi Zakładów Graficznych RSW „Prasa”, zwołanego w związku z przedterminowym wykonaniem rocznego planu finansowego, robotnicy i pracownicy zakładów dla uczczenia 70 rocznicy urodzin Wielkiego Przyjaciela Polski Ludowej, Generalissimusa Józefa Stalina, przyjęli następującą rezolucję:

— „My, pracownicy Zakładów Graficznych RSW „Prasa” w Łodzi, ul. Żwicki 17, pragniemy wzmocnionym wysiłkiem dla Polski Ludowej, podniesieniem produkcji w naszych Zakładach, intensywniejszą pracą uczcić dzień urodzin Wielkiego Przyjaciela Polski Ludowej i Międzynarodowego Przewodcy klasy robotniczej — Tow. Józefa Stalina.

W związku z tym wykonaliśmy plan finansowy na jeden dzień przed terminem.

Zobowiązujemy się także: 1. utworzyć zespoły najlepszej jakości w działach: introligatori, maszynowni i offsetów. 2. Pracownicy chemigrafii wykonają klisze do podręcznika „Historia starożytna”, które miały być wykonane na dzień 30.12.1949 r. już w dniu 19.12.1949 r. 3. Pracownicy czeruń ręcznej i maszynowej położy jak największy nacisk na czystość składu, w celu zaoszczędzenia czasu na korekcie i rewizji. 4. Pracownicy działu offsetów zobowiązuje się podnieść jakość produkcji. 5. Pracownicy działu introligatori zobowiązują się wykonać legitymacje Tow. Przyjaźni Polsko Radzieckiej jako „primo” a równocześnie zwiększyć ilość produkcji dziennego „Poradnika Rolnika”. 6. Zorganizować w dniach 19, 20, i 21.12 br., na wszystkich działach Zakładów — „Warty Stalinowskie” złożone z przewodników pracy.

Rejestracja wojskowa

Dziś, dnia 17 grudnia br. stawia się do rejestracji mężczyźni: z terenu RKU Łódź-Miasto I (komisariat MO 6, 7, 8, 9, 10, 15) rocznik 1907 przy ul. Ogrodowej 34 na litery S; rocznik 1914 przy ul. Ciesielskiej 7-9 na litery W; rocznik 1911 przy ul. Skarbowej 28 na litery W, Z; rocznik 1912 przy ul. Wolczańskiej 251 na litery S; rocznik 1910 przy ul. Kopernika 46 na litery M.

W poniedziałek, dnia 19 bm. stawia się do rejestracji mężczyźni: z terenu RKU Łódź-Miasto I (komisariat MO 6, 7, 8, 9, 10, 15) rocznik 1907 przy ul. Ogrodowej 34 na litery T, U, W; rocznik 1914 przy ul. Ciesielskiej 7-9 na litery W, Z; rocznik 1911 przy ul. Skarbowej 28 na litery W, Z; rocznik 1912 przy ul. Wolczańskiej 251 na litery S; rocznik 1910 przy ul. Kopernika 46 na litery M, N, O.

Z terenu RKU Łódź-Miasto II (komisariat MO 1, 2, 3, 4, 5, 11; 12; 13; 14) rocznik 1917 przy ul. Świętokrzyskiej 15 na litery T, U, W; rocznik 1913 przy ul. Armii Ludowej 28 na litery U, W; rocznik 1914 przy ul. Lokatorskiej 10 na litery S, S; rocznik 1910 przy ul. Piotrkowskiej 104a (II p.) na litery W, Z; rocznik 1907 przy ul. Piotrkowskiej 104a (III p.) na litery M.

Z terenu RKU Łódź-Miasto II (komisariat MO 1, 2, 3, 4, 5; 11; 12; 13; 14) rocznik 1917 przy ul. Świętokrzyskiej 15 na litery W, Z; rocznik 1913 przy ul. Armii Ludowej 28 na litery W; rocznik 1914 przy ul. Lokatorskiej 10 na litery S, T; rocznik 1906 przy ul. Piotrkowskiej 104a (II p.) na litery A, B; rocznik 1907 przy ul. Piotrkowskiej 104a (III p.) na litery M.

W dniu 15 grudnia 1949 roku zmarł nagłe

Dr med. Antoni Tomaszewski

Prezes Okręgowej Izby Lekarskiej Łódzkiej od chwili jej powstania. Niestrudzony Lekarz-Spolecznik, człowiek o wielkich zaletach umysłu i serca. Wyprowadzenie zwłok nastąpi z kaplicy Starego Cmentarza 18. 12. 49 r. w niedzielę o godzinie 12. Cześć Jego Światlanej Pamięci.

ZARZĄD OKRĘGOWEJ IZBY LEKARSKIEJ ŁÓDZKIEJ

12999g

20 LAT temu

Co pisała prasa łódzka 17 grudnia 1929 r.

DWUNASTY DZIEŃ PRZESILENIA RZĄDOWEGO

Przesilenie rządowe, wywołane uchwaleniem wotum nieufności dla rządu Switalskiego — trwa dwunasty dzień. Prasa typuje prof. Bartla na przyszłego premiera. Bartel odbył najwięcej wizyt na Zamku.

PIERWSZY SNIEG W ŁODZI

W dniu wczorajszym, po długotrwałych pogodach spadł wreszcie pierwszy śnieg — tak upragniony przez świat kupiecki i tak zleniwiony przez bezdomnych i bezrobotnych.

POMIMO URODZAJU — GŁÓD W POLSCE

„Pomimo świetnego urodzaju — pisał „Głos Poranny” — w szeregu miejscowości zanotowano wypadki głodowych zaszklonek. W powiecie dziśnieńskim 7 tysięcy rolników nie ma w obecnej chwili co jeść. W powiecie swidziańskim 1000, w powiecie łódzkim 2900 i w bractwskim 8500 ludzi nie ma dostojnie co włożyć do garnka. Aby przynieść natchmiastową pomoc głodującym trzeba zmobilizować około dwóch milionów złotych.

CUDA MIESZKANIOWE W ŁODZI

Pomimo straszliwego głodu mieszkaniowego w naszym mieście — pisał „Kurier Łódzki” — setki mieszkań świecą pustką. Dzieje się to z tego powodu, że właściciele domów żądają za skromne mieszkania odstępnego w wysokości od czterech tysięcy do sześciu tysięcy złotych.

KINA

- ADRIA dla młodzieży (Stalina 1) — „Koni Garbusiek” godz. 16, 18, 20
- BALTYK (Narutowicza 20) — „Odział Z-8” godz. 17, 19, 21
- BAJKA (Franciszkańska 31) — „Na rzezoną z Turkmenii” godz. 18, 20
- GDYNIA (Daszyńskiego 1) — „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 53” — godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21
- HEL — dla młodz. (Legionów 2-4) — „Młoda Gwardia” — II-ga seria — godz. 16, 18, 20
- MUZA (Pabianicka 173) — „Wilece doli” — godz. 18, 20
- POLONIA (Piotrkowska 67) — „Bitwa o Stalingrad” godz. 17, 19, 21
- PRZEDWIOSNIE (Zeromskiego 76) — Kino nieczynne z powodu remontu
- ROBOTNIK (Kilińskiego 187) — Kino nieczynne z powodu remontu
- ROMA (Rzgowska 84) — „Arinka” — godz. 16, 18, 20
- REKORD (Rzgowska 2) — „Goal” dla młodzieży — godz. 16, „Skarb” — godz. 18, 20
- STYLOWY (Kilińskiego 123) — „Spotkanie nad Łabą” — godz. 18, 20
- SWIT (Bałucki Rynek 2) — „Opowieść o Prawdziwym Człowieku” — godz. 18, 20
- TECZA (Piotrkowska 108) — „Bogaty płon” — godz. 17, 19, 21
- TATRY (Sienkiewicza 40) — „Wschodnie zaloty” — godz. 16, 18, 20
- WISŁA (Daszyńskiego 1) — „Odział Z-8” — godz. 16.30, 18.30, 20.30
- WŁOKNIARZ (Próchnika 16) — „Bitwa o Stalingrad” — godz. 16.30, 18.30, 20.30
- WOLNOŚĆ (Napiórkowskiego 16) — „Bogaty płon” — godz. 16, 18, 20
- ZACHETA (Zgierska 26) — „Ullica graniczna” — godz. 16, 18.30, 21

SKANDALICZNY MECZ W LIPINACH

W dniu wczorajszym w Lipinach odbył się mecz między łódzkim LTSG a „Naprzodem”. Po wygraniu meczu przez LTSG w stosunku 2:1 publiczność zaatakowała łóżdzian, którzy musieli uciekać w kosiakach aż do Królewskiej Huty, dokąd im potem dostarczono pozostawione w szatniach ubrania.

POSADY POSZUKIWANE

Przyjme posadę buchaltera, korespondenta, inkasenta, woźnego, dozorcę nocnego lub jakakolwiek inną robotę. Oferty pod KG 457 (Kurier Łódzki).

TEATR

PANSTWOWY TEATR IM. STEFANA JARACZA (ul. Jaracza 27)

Dzisiaj teatr nieczynny z powodu występu zespołu w Warszawie na festiwalu sztuk radzieckich.

PANSTWOWY TEATR NOWY (Daszyńskiego 34, tel. 123-02)

O godz. 19.15 punktualnie „Brygada szlifera Karhana”. Zniżki dla studentów i członków Związków Zawodowych ważne.

PANSTWOWY TEATR POWSZECHNY (ul. 11 Listopada 21, tel. 150-36)

Codziennie o godz. 19-ej w ramach Festiwalu Sztuk Rosyjskich i Radzieckich „PRZEŁOM”, sztuka w 4 aktach Borysa Lawreniewa, z udziałem całego zespołu. Inscenizacja i reżyseria — Karol Adwentowicz, scenografia Zenobiusz Strzelecki. Kasa czynna od 10 do 14 i od 16. W poniedziałki teatr nieczynny.

„LUTNIA”

Dzisiaj i codziennie o godz. 19.15 — „Ptasznik z Tyrolu”, operetka w 3 aktach K. Zellera.

TEATR LALEK TPD „PINOKIO”

Codziennie — oprócz poniedziałków — „Wilk, koza i kozłeta” Grabowskiego.

TEATR „OSA”

(Traugutta 1, tel. 272-70) Codziennie o godzinie 19.30, w niedzielę o godzinie 15.30 i 19.30 „Romans z wodewilu” z gościnnym występem T. Wesołowskiego.

Co usłyszymy przez radio?

11.57 Sygnał czasu. 12.04 Dziennik południowy. 13.35 Audycja szkolna. 14.30 (L) Muzyka lekka i operetkowa. 14.55 Muzyka kameralna. 15.30 Audycja dla świetlic dziecięcych — Sluchowisko „O Józefie Stalinie”. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.25 (L) Audycja pt. „Co dał światłobom robotniczym festiwal sztuk radzieckich”. 16.50 (L) Reportaż z Sanatorium w Lagiewnikach. 17.00 „Przy sobocie po robotnie”. Transmisja do CZECHOSŁOWACJI. 18.00 „Z kraju

ZE SPORTU

Co, gdzie i kiedy? Przegląd dzisiejszych i jutrzejszych imprez sportowych w Łodzi

Kalendarzyk imprez sportowych na sobotę i niedzielę przedstawia się b. interesująco.

Dwie najbliższe drużyny pływackie „Związkowiec” i LKS „Włókniarz” rozegrają jutro mecz towarzyski. Nie jest wykluczone, że po biebie zostaną znów rekordy Polski w jednej a może i dwóch konkurencjach. Dojdzie również do pojedynku między Dobrowskim (Związkowiec) a Nikodemskim (LKS Włókniarz) na 100 m stylem motylkowym, oraz na 200 m stylem klasycznym. Zaznaczyć wypada, że w konkurencjach męskich prym wiodzie zespół Związkowca a w żeńskich LKS Włókniarz. Zawody te rozegrają w sobotę w puchar Wojewódzkiego Urzędu Kultury Fizycznej.

Rada Kultury Fizycznej i Sportu ORZZ w Łodzi w niedzielę rozpoczyna na turnieju dla drużyn siatkówki i koszykówki żeńskiej i męskiej oraz tenisa stołowego Kół sportowych przy zakładach pracy. Przewidywany jest udział 20 drużyn siatkówki żeńskiej, 72 — siatkówki męskiej, 22 zespołów koszykówki męskiej. Uroczyste otwarcie turnieju nastąpi w sali Ogniska w niedzielę o godz. 10-tej rano.

Koszykarze ligowi goszczą zespół Kolejarza z Torunia, który ostatnio może się poszczycić zwycięstwem nad Wartą z Poznania. Sądźmy, że dzisiejszy przeciwnik „Kolejarza” „Spójnia” upora się łatwo z gośćmi i poprawi sobie wybitnie stosunek punktów i że również LKS Włókniarz w niedzielę pokona pogromcę Wartę.

Przed turniejem kół sportowych w Łodzi

Siatkarze zakładów im. Strzelczyka nie oddadzą łatwo zwycięstwa...

Turniej piłki ręcznej kół sportowych Łodzi pobit rekord głośności. W niedzielę na starcie stanie 135 drużyn. Największą ich ilość zgłosił ZKS Włókniarz i Spójnia. Kto zdobędzie zaszczytne pierwsze miejsce w tej generalnej batalii?

Jeśli chodzi o siatkówkę męską, to niewątpliwie dużo będzie miał do powiedzenia zespół kół sportowych Zakładów im. Strzelczyka, który na pierwszych zawodach kół sportowych w Łodzi zdobył pierwsze miejsce.

Kół sportowe przy Zakładach im. Strzelczyka liczą już 350 członków i posiada 7 sekcji: gimnastyczna, pływacka, lekkoatletyczna, piłki ręcznej, bokserska, turystyczno-motorowa i piłki nożnej.

W lecie kół pulsowało życiem, ale dzisiaj gdy trzeba szukać gdzieś schronienia pod dachem, większość sekcji musiała zawiesić swą działalność, gdyż nie ma gdzie uprawiać treningów.

Zapyta się zapewne nie jeden z Czytelników, czy Zakłady im. Strzelczyka nie posiadają świetlic? Otóż owszem, posiadają, ale jako sportowcy tych zakładów nie mogą uzyskać do niej wstępu. Wydaje nam się to dziwne, bo czyż taka świetlica nie mogłaby być odpowiednim miejscem na przykład na lekcje gimnastyki, która zimą powinna uprawiać wszyscy członkowie kół?

Na razie jednak odłożymy te bolączki i powróćmy do zbliżającego się turnieju. Sekcja piłki ręcznej kół sportowych Zakładów im. Strzelczyka trenuje codziennie bardzo intensywnie na... podwórku fabrycznym. Jak tylko syrena fabryczna oznajmi przer

Przed turniejem kół sportowych w Łodzi

Siatkarze zakładów im. Strzelczyka nie oddadzą łatwo zwycięstwa...

we obiadów, członkowie sekcji piłki ręcznej już są przy siatce i bębnią piłkę, dopóki znów nie odezwie się sygnał wzywający ich do warsztatów pracy.

Trening trwa godzinę. W ciągu tej godziny może poprzecznać sobie piłkę około 30 osób, a więc jak na trening przedturniejowy, to trochę może za mało, ale siatkarze ze Strzelczyka są dobrej myśli. Mamy nadzieję — mówią — że i tym razem nie damy się wyprzedzić innym kolejom i utrzymamy swe przodujące miejsce w Łodzi w siatkówce męskiej.

Dzisiaj mecz bokserski Stal — Kolejarz

Dzisiaj, 17 grudnia r. o godz. 18 w Hall Sportowej ZS „Włókniarz”, przy ul. Armii Czerwonej Nr 82 odbędzie się zawody pięściarskie o drużynowe mistrzostwo klasy B między ZKS „Stal” Łódź a ZKS „Kolejarz” Łódź.

Bilety wejścia w cenie zł 50 — do nabycia w dniu zawodów.

WIĘKSZE WYGRANE 37 LOTERII

7 i 8 dzień ciągnięcia IV-ej klasy

Wygrane po 500.000 zł padły na Nr Nr: 2403 81658.
Wygrane po 200.000 zł. padły na Nr Nr: 3151 17237 67935 87397 98818.
Wygrane po 100.000 zł padły na Nr Nr: 4772 7521 17068 28897 31723 35060 46073 48824 54524 59276 62270.
Wygrane po 40.000 zł padły na Nr Nr: 3061 9241 21858 30326 60294 76985 93021 99947.
Wygrane po 500.000 zł padły na Nr 11714.
Wygrane po 200.000 zł padły na Nr Nr: 9189 47919 49045 55204 91375.
Wygrane po 100.000 zł padły na Nr Nr: 2300 5513 11506 15086 34311 40871 42983 65710 71092 71681 80453 86821 92309.
Wygrane po 40.000 zł padły na Nr Nr: 9060 20568 21107 22714 22871 35130 45500 67572 60201 61396 62746 63489 90628.

Sportowcy radzieccy CZCZĄ 70 rocznicę urodzin Generalissimusa Stalina

MOSKWA (obsł. wł.). — Z okazji 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Stalina, milionowe rzesze sportowców radzieckich manifestują swoje gorące uczucia dla Wielkiego Wodza i Nauczyciela narodów radzieckich udziałem w wielkich zawodach i świątach sportowych, które odbędą się na terenie całego Związku Radzieckiego.

Centralnym punktem uroczystości sportowych będzie stolica ZSRR — Moskwa. We wszystkich parkach i na stadionach odbędą się zawody sportowe we wszystkich gałęziach sportu, z udziałem czołowych zawodników i zawodniczek radzieckich.

W Kijowie będą miały miejsce wielkie zawody pływackie, na których podjęte będą próby pobicia rekordów krajowych. Ponadto na stadionach, boiskach i w halach sportowych odbędą się propagandowe zawody bokserskie, zapasnicze i inne.

Realizując postanowienia sportowców Ukrainy, wniesienia prawek w tablicę wszechzwiązkowych rekordów, znany motocyklista z Charkowa — Lorent pobit rekord ZSRR w kategorii maszyn do 600 cm z przyczepką. Na dystansie 1 km ze startu lotnego Lorent uzyskał rekordową szybkość średnią — 155,844 km na godz.

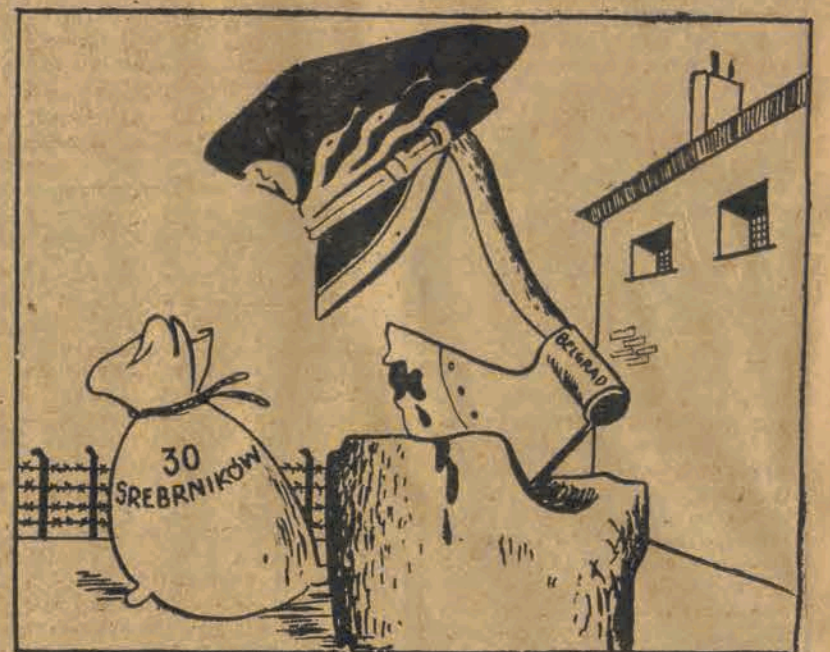
Również sportowcy Republiki Białoruskiej przygotowują się do uczczenia 70 rocznicy urodzin Józefa Stalina. We wszystkich miastach i większych wsiach Republiki odbędą się święta sportowe. W stolicy Białorusi — Mińsku zorganizowana będzie wspólna sztafeta, biegaczy, kolarzy i motocyklistów.

GŁOS
Organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Redakcja:
KOLEGIUM REDAKCYJNE.
Telefony: 216-14, 218-23, 218-25, 218-26, 218-27, 218-28, 218-29, 218-30, 218-31, 218-32, 218-33, 218-34, 218-35, 218-36, 218-37, 218-38, 218-39, 218-40, 218-41, 218-42, 218-43, 218-44, 218-45, 218-46, 218-47, 218-48, 218-49, 218-50, 218-51, 218-52, 218-53, 218-54, 218-55, 218-56, 218-57, 218-58, 218-59, 218-60, 218-61, 218-62, 218-63, 218-64, 218-65, 218-66, 218-67, 218-68, 218-69, 218-70, 218-71, 218-72, 218-73, 218-74, 218-75, 218-76, 218-77, 218-78, 218-79, 218-80, 218-81, 218-82, 218-83, 218-84, 218-85, 218-86, 218-87, 218-88, 218-89, 218-90, 218-91, 218-92, 218-93, 218-94, 218-95, 218-96, 218-97, 218-98, 218-99, 218-100.

Redakcja naczelna: 216-14
Zastępca red. naczelnego: 218-23
Sekretarz odpowiedzialny: 218-26
Dział partyjny: wewn. 10
Dział korespondentów robotniczych i chłopskich oraz redak. okr. gazet i czasopism: 218-29
Dział muzealny: 218-30
Dział artystyczny i sportowy: 218-31
Dział ekonomiczny: 218-11
Dział fabryczny: 218-10
Dział rolny: 218-21
Redakcja naczelna: wewn. 9
Kolportaż: 172-31
Łódź, Piotrkowska 70, tel. 224-22
Administracja: 260-42
Dział ogłoszeń: Łódź, Piotrkowska 85, tel. 111-54 i 114-75
Wydawca: RSW „Prasa”
Adr. Red. Łódź, Piotrkowska 85, III-e piętro.
Druk. Zakł. Graf. RSW „Prasa”
Łódź, ul. Zwirki 17, tel. 206-42.

Rysunek-zagadka Nr. 8

Kto to jest?

Kupon Nr. 8

Rysunek Nr. 8 przedstawia osobę.....

Imię i nazwisko czytelnika.....

Zawód i miejsce pracy.....

Adres.....

UWAGA, CZYTELNICY!
Kolejne 13 kuponów — wypełnionych czytelnicy należy odesłać w dniu 20 grudnia 1949 r. na adres: Redakcja „Głosu”, Łódź — Piotrkowska 86, III piętro, front — dla działu „Rozrywki umysłowej”.

WŚRÓD CZYTELNIKÓW, KTÓRZY NADEŚLIŁI KUPONY ZAWIERAJĄCE TRAFNE ROZWIĄZANIA — ROZŁOSOWANE ZOSTANĄ CENNE NAGRODY: WIECZNE PIŁORA, KSIĄZKI, ZEGAREK KIEZSKOWY, ZEGAREK NA REK E. SERWIS DO KAWY NA 12 OSÓB I WIELE INNYCH NAGRÓD.

Niewoźniczy ZBIEG

Miasto było wielkie i piękne. Baszty jego bram patrzyły na wszystkie strony świata. Z kamiennych strzelnic na wieżach groziły armaty. W podziemiach arsenału, pod podwójnymi sklepieniami, ukryte były najbogatsze w całym Indiach zapasy prochu. Insur wpatrywał się w miasto. Znał dobrze wszystkie jego zakamarki, dwa lata kwaterował tu w koszarach przy miejskich murach ze swym bengalskim pułkiem artylerii.

O tej południowej godzinie, godziny ciszy i upału, miasto milczało jak w głuchą noc. Minarety Wielkiego Meczetu tonęły w przerozystym od gorąca błękitnie. Kanaly sennie toczyły swe wody w jasnych, wapiennych łożyskach.

O tej porze nie obracały się żarna w młynach, na pływających moście nie widać było nikogo.

Dwa dni temu, o takiej cichej godzinie, w samo południe, policjant, stojący przy Wielkim Meczecie, zerwał z marmurowej ściany arkusz białego, indyjskiego papieru, mocnego jak płócienna tkanina.

„Hindusi i Muzulmanie, powstańcie! — nakreślone było na papierze — Powstańcie wszyscy jak jeden mąż, wypędźcie cudzoziemców ze swego kraju! Oni gwałcą prawo, sprawiedliwość, grabią naszą ojczyznę! Powstańcie młodzi i starzy, uczeni i prości, wieśniacy i mieszkańcy miast!”...

„Wojownicy, otoczcie się pasami dzielności, niech broń będzie waszą ozdobą, śpieszcie do boju! Już nadszedł czas! Teraz albo nigdy...”

„Powstań, Indostanie, do świętej wojny!... Uderz w hebny i zagrzmyj w trąby, symbole gromów i pieśni! Zwycięzcy Indostanie, bo, nawet gwiazdy staną po twojej stronie!”...

Rozdział X.

ZACZEŁO SIĘ.

W nocy kurier z Agry przywoził rozkaz. Zastukano z tarasu do pułkownika. Kurier podał rozkaz przez okno i odjechał galopem. „Pułki tubylcze w Mirucie zbuntowały się i wyruszyły w kierunku Delhi. Zarządzą natychmiastowy wymarsz, celem przecięcia drogi i udaremnienia przeprawy przez rzekę Hindun”.